TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 87. — 1922. Lauantaina, heinäk. 29 p. — Saturday, July 29. VI Vuosikerta--Vol. VI

Tehtailijoita huolestuttaa hiilen puute

Canadan tehtailijat pelkäävät hiilen puutteen pakottavan heidät sulkemaan tehtaansa.

Toronton lehdille antamassaan haastattelussa ovat Canadan Tehtailijain Liiton jäsenet lausuneet pitävänsä tarkasti silmällä hiilenkaivajain yleislakosta johtunutta kriitillistä asemaa.

«Muut maakunnat eivät ole varsin niin pahassa asemassa kuin on Ontario», lausui eräs liiton virkailija sanomalehdille. «Jollakin toisilla maakunnilla on omat hiilivarastonsa, mutta Ontarion hiilen saanti riipuu kokonaan Yhdysvalloista.»

«Me seuraamme asemaa tarkoin päivä päivältä ja muutaman päivän kuluttua me pidämme komitean kokouksen, jossa suunnitellaan voisimmeko me toimia mitään aseman lieventämiseksi. Jotkut meidän jäsenistämme ovat sangen huolestuneita sen takia, että heidän hiilivarastonsa on lopussa ja he pelkäävät että heidän on pakko sulkea tehtaansa.»

Britannian kirjapainajain lakko laajenee

Työläiset eivät tyydy teollisuus oikeuden määräykseen, jonka mukaisesti heidän palkkojaan alennettaisiin 12 shillingillä viikossa.

Lontoo. — Kirjapainajain lakko, joka on julistettu palkkariitaisuuksia tutkineen teollisuusoikeuden määräystä vastaan, jonka mukaisesti työläisten palkkoja tultaisiin neljässä eri osassa alentamaan yhteensä 12 shillingillä viikolta, on saanut uutta vauhtia ja lisää kirjapainajia eri osissa maakuntaa ryhtyy lakkoon. Lakko käsittää nyt jo Coventryn, Scarboroughsin, Nottinghamin, Plymouthin, Manchesterin ja Hullin ja uskotaan se edelleen laajenevan. Kirjaltajain yhdistys on antanut julistuksen, jossa se vastaa syytöksiin lupauksen rikkomisesta, kieltäytyessään hyväksymästä teollisuusoikeuden päätöstä.

Kirjaltajain yhdistys on sitämieltä, että mikään sopimus ei ole pitävä ellei se ole saanut jäsenistön hyväksymistä.

Ebertin toimittava monarkisteja vastaan

Berliini. — Vossche Zeitung lehden mukaan Preussin monarkistit ovat vastuunalaisia Baijerin ja federaalitasavallan välien kärjistymisestä. Viimeiset tiedonhannot Münchenistä viittaavat, ettei ratkaisua voida enään kauan välttää, koska kansanpuolue, joka on Baijerissa hallitseva puolue, kieltäytyy toimeenpanemasta valtiopäivien hyväksymää tasavaltaa suojelevaa lakia, vaan aikoo laati oman lakinsa.

Berliinissä ollaan sitä mieltä, että ellei presidentti Ebert sekaannu lujakätisesti asiaan ja kieltäydy hyväksymästä Baijerin laatimaa erikoista lakia, tulee hän suuresti heikentämään sekä Berliinin hallituksen, että omaa asemaansa ja antamaan uutta pontta monarkistien tasavaltalaisvastaiselle propagandalle. Suuri enemmistö Berliinin sanomalehdistä, jotka ovat lojaalisia tasavallalle, vaativat presidentti Ebertin sekaantumaan asiaan ja ratkaisemaan Baijerin kysymyksen kerta kaikkiaan.

Sade voi lopettaa British Columbian metsäpalot

Vancouver. — Vähäistä sadetta saatiin alemmalla mannermaalla ja täällä lauantai aamulla ja on se ensimmäinen sade viimeisen kahden kuukauden ajalla. Ilma on tavallista kylmempi ja enemmän sadetta ennustetaan. Cumberlandin seuduilla ja muualla missä metsäpalot raivoisivat satoi raskaasti ja teki sade tuhoavaa vaikutustaan tulelle.

Seksuunamiehet uhkaavat erota kansainvälisestä

Canadan seksuunamiehet suunnittelevat liittyä Canadan rautatietyöläisten järjestöön.

Winnipeg. — T. Y. Geekie, täkäläisen paikallisunion sihteeri lausuu, että noin 30,000 Canadan seksuuna- ja konepajatyöläistä tulevat nähtävästi eroamaan kansainvälisestä (yhdysvaltalaisesta) järjestöstä ja liittymään canadalaiseen (Canadian Brotherhood of Railway Employees) järjestöön.

Hän vakuutti, että tämä kysymys on ollut käsittelyn alaisena jo pitemmän aikaa ja on jo melkein päätetty asia, union jäsenistö ja heidän valitut edustajansa ollen tässä kysymyksessä melkein yksimielisiä.

50,000 New Yorkin pukutyöläistä mennyt lakkoon

Lakko, joka alkoi tiistaina on kohdistettu hikipajojen ja muitten pienempäin liikkeitten työläisiä kiristäviä toimenpiteitä vastaan.

New York. — Miltei jokainen työläinen päällystakki ja pukuteollisuudessa tässä kaupungissa, yhteensä noin 50,000 kuittasivat työnsä tiistaina ja julistivat yleisen lakon, joka on kohdistettu pienempiä tehtailijoita eli n. s. «hikipajojen» pitäjiä vastaan, sanotaan julistuksessa, jonka International Ladies Garment Workers Union presidentti Benjamin Schlesinger on julaissut.

Vaatetus teollisuudessa, ei ainoastaan New Yorkissa, mutta myöskin muissa suuremmissa vaatetusteollisuutta harjoittavissa kaupungeissa on hikipajajärjestelmä ollut yhtenä suurimpana tuon alan työläisten kirouksena. Työhuoneet missä työläiset joutuvat työskentelemään, ovat mitä kurjimpia ja terveydelle vaarallisimpia komeroita, sullottuna useassa tapauksessa niin täyteen työläisiä, että jopa yksin työläisen paikasta toiseen liikkuminen useassa tapauksessa on miltei mahdotonta. Palkat ovat tavallista huonommat ja kappaletyö on suurimmaksi osaksi vallitsevana. Työpäivä on työläisillä pitkä ja pidennetään sitä vielä sillä, että annetaan työläisten kotiin työtä tehtäväksi. Ei siis ole ollenkaan ennenaikaista, että työläiset ryhtyvät voimakkaimmilla toimenpiteillä tulolaista hikipajajärjestelmää vastustamaan.

Ontarion yleisiä vaaleja ei ole tänä vuonna

Toronto. — Sen johdosta, että Ontarion maakunnan yleisten vaalien on huhuttu pidettävän tämän vuoden aikana on nyt jokseenkin varmaa se käsitys, että hallitus ei pidä mitään kiirettä vaalien toimittamisen kanssa, sitäkin suuremmalla syyllä, koska hallitus lainlaatijakunnassa ei ole saanut sellaista häviötä, joka pakottaisi sen vaalit toimituttamaan.

Kumpasenkin vanhan puolueen taholta on yleinen toivomus, että vaalit olisivat pidetty lähimmässä tulevaisuudessa ja vieläpä uskovat vanhojen puolueiden johtajat, että vaaleissa farmaripuolue tulisi kärsimään häviön ja hallitus siirtymään taas maanviljelystöihin, johon se muka on parempi kuin maakunnan asioiden hoitamiseen.

Koneen vauhtipyörä irroitti työtön päänahan

Warren, Minn. — Miss Nan Head nimisen, 31 voutiaan tytön päänahka irtaantui kun hänen hiuksensa jollakin tavalla tarttuivat asuntonsa kellarissa käyvän koneen vauhtipyörään. Tyttö oli juuri hiuksiaan pesemässä kun onnettomuus tapahtui. Onnetonta hoidetaan sairaalassa ja toiveita hänen paranemisestaan on.

SUOMEN SOSIALISTISEN TYÖVÄENPUOLUEEN SANOMALEHTIMIEHIÄ TUOMITTU KYMMENIKSI VUOSIKSI VANKILOIHIN

Puolueen eturivin miehille tuomittu kolmattakymmentä vuotta kuritushuonetta sotavastaisesta agitatsionista

Suomen Työmies kertoo heinäk. 8 p:n numerossaan suuresta oikeusjutusta Sosialistisen Työväenpuolueen sanomalehtimiehiä vastaan seuraavaa:

Tämän aamun porvarilehdet tietävät, että Turun hovi on lopultakin ratkaissut puolueemme rauhanjulistuksesta syytettyinä olleiden asian. Ja kuritushuonetuomio on langetettu, mitä saattoi odottaakin.

Porvarilehdet kertovat hovioikeuden katsoneen, että «julistus on käsitettävä lupaukseksi antaa, jos sota syttyisi Suomen ja Neuvosto-Venäjän välillä, apua Neuvosto-Venäjälle ryhtymällä vallankumoukselliseen toimintaan Suomen hallitusta ja kansaa vastaan nykyisen hallitusmuodon ja yhteiskuntajärjestyksen kumoamiseksi» sekä että Tuominen, Kivilahti, Tuomi, Suominen, Mäkinen, Forsman ja Lunden ovat tehneet itsensä syypäiksi sellaiseen «rikokseen» maan ulkonaista turvallisuutta vastaan, josta mainitaan rikoslain 12 l. 5 pyk. 1 mom. 2 kohdassa, mutta puuttuvan näytettä siitä, että Lumme Nevalainen, Huuskonen ja Mäki olisivat ottaneet osaa julistuksen syntymiseen tai sitä levittäneet, minkä takia syyte heitä vastaan hylättiin.

Seitsemälle toverille yhdeksättätuhatta vuorokautta kuritusta.

Mainitun rikoslain kohdan ja rikoslain 2 luvun 9 pyk. nojalla on hovioikeus tuominnut Tuomisen 4 vuodeksi kuritushuoneeseen, Kivilahden, Tuomen, Suomisen, Mäkisen, Forsmanin ja Lundenin kunkin 3 vuodeksi kuritushuoneeseen sekä menettämään kansalaisluottamuksensa, Tuomen 6 v., Forsmanin määräajaksi ja muiden 4 vuodeksi yli rangaistusmääräajan.

Aug. Forsmanin tuomiota lisätty.

Kun August Forsmania vastaan on vielä ollut vireillä syyte «yllytyksestä valtiopetoksen valmistamiseen» («värväys» Lempaalan kursseille) ja myös tämä syyte katsottu «toteennäytetyksi», on Forsman tuomittu «jatketusta yllytyksestä valtiopetoksen valmistamiseen» 1 vuodeksi 8 kuukaudeksi kuritushuoneeseen. Kumpikin rangaistus yhdistettynä on Forsmanin tuomio kaikkiaan 4 v. 3 kuukautta kuritushuonetta ja kansalaisluottamuksen menettäminen 6 vuodeksi rangaistusajan jälkeen.

Lehtemme ent. vast. Joh Forsmanille etsitään syitä lisää.

Lehtemme ent. päätoimittajaa Joh. Forsmania hovi ei ole vielä lopullisesti tuominnut siitä päättäen, kun porvarilehdet kertovat hänestä seuraavasti:

«Koska J. Forsman on myös toisessa hovioikeudessa parhaallaan vireillä olevassa jutussa syytteessä maanpetoksesta, ei hovioikeus ole vielä antanut päätöstä häntä vastaan nostetussa syytteessä, vaan tulee tekemään sen myöhemmin.»

Tällä «toisessa hovioikeudessa» tarkoitettanee mahdollisesti Turun hovissa vireilläolevaa satakuntalaisten juttua.

Miten hovi perustelee päätöstään.

Julkaisemme seuraavassa porvarilehtien kertomuksen Turun hovin perusteluista päätöksellään: mitä «syytettyihin tulee, katsoo hovioikeus maanpetosta koskevassa syytteessä selvitetyksi, että, sittenkun n.k. kommunistisen internationalen toimeenpaneva komitea vuoden 1921 lopussa, sen johdosta, että Washingtonissa pidetty erinäisten suurvaltain välinen konferenssi mainitun komitean käsityksen mukaan oli aiheuttanut uuden maailmansodan vaaran, ja syystä että työväen keskuudessa oli sen takia havaittavissa nousua ja liikehtimistä kaikissa maissa, oli päättänyt osittain muuttaa internationalen menettelytapaa toimimalla niin, että saataisiin aikaan maailman eri työläisten internatsionalien yhteinen rintama porvareita vastaan, sekä kun Neuvosto-Venäjän ja Suomen välit olivat samaan aikaan Itä-Karjalassa käydyn n.s. vapaustaistelun johdosta siinä määrin kärjistyneet, että oli ilmeinen sodan vaara Suomen ja Venäjän välillä, Suomen Sosialistinen Työväenpuolue, jonka tarkoituksena sen sääntöjen mukaan on toimia nykyisen yhteiskuntajärjestyksen muuttamiseksi sosialistiseksi ja sellaiseksi, että porvarillisen valtiokoneiston ja virkavallan sijaan saataisiin köyhälistön valta neuvostojärjestelmän muodossa, on käyttäen hyväkseen Suomen kärjistynyttä ulkopoliittista tilannetta jouluk. 30 pnä 1921 puoluetoimikuntansa avoimessa kirjeessä kääntynyt Suomen sos.-demokraattisen puolueen puoleen, esittäen m.m., että muodostettaisiin yhteinen rintama porvariston Neuvosto-Venäjää vastaan suunnittelemaksi väitetyn sotaretken ehkäisemiseksi. Edelleen on käynyt selville, että kyseonalaisen puolueen puolueneuvosto tammik. 6, 7 ja 8 pnä pitämässään kokouksessa, johon m.m. syytetyt Tuominen, Kivilahti, Tuomi, Suominen ja Mäkinen ovat ottaneet osaa, käsiteltyään sos.-dem. puolueen vastausta avoimeen kirjeeseensä, on yksimielisesti päättänyt antaa julistuksen, jossa Suomen kaikkia työläisiä, pientilallisia, torppareita ja muita köyhälistöön kuuluvia kutsutaan taisteluun maan porvariston jatkuvien sotavalmistelujen Neuvosto-Venäjää vastaan ehkäisemiseksi sekä jättänyt puoluetoimikunnan tehtäväksi mainitun julistuksen laatimisen; että A. Tuominen puoluetoimikunnan kokouksessa tammik. 14 pnä 1922 oli suullisesti alustanut julistuksen laatimista koskevan ehdotuksen sekä sitten myöhemmin puoluetoimikunnan ohjeiden mukaan laatinut puheenaolevan otsikolla «Taisteluun Neuvosto-Venäjän puolustamiseksi» varustetun julistuksen; että Kivilahti ja Tuomi, ilmoittaen hyväksyvänsä mainitun julistuksen ovat yksissä neuvoin Tuomisen kanssa aikaansaaneet tuon julistuksen; että Suominen ja Mäkinen ovat myötävaikuttaneet tämän julistuksen syntymiseen; että August E. Forsman on «Folkbladetin» vastaavana toimittajana painattanut julistuksen lehdessään; että Lunden puolueen Uudenmaan läänin piirisihteerinä on lähettänyt jonkun määrän julistuksia eri kunnallisjärjestöille ja sen ohella kehoituksen toimimaan julistuksen viittaamaan suuntaan.»

Tuomitsematta jätetyt yhä vankilassa.

Mikäli olemme Turusta saaneet tietää, ei vielä tähän mennessä ole Turun lääninvankilaan saapunut minkäänlaista määräystä laskea vapaalle jalalle «maanpetos»-syytteestä vapautettuja tovereita: Lumme, Nevalainen, Huuskonen ja Mäki.

*

Tuomio osoittaa, minkälainen toiminta nykyisessä Suomessa on lain rankaisema.

Työmies ei saa toimia kynällä ja paperilla; siitä rangaistaan.

Aktivistiporvari saa toimia miekoilla ja kuulilla; se on «heimosankaruutta».

ONTARION HALLITUS ISTUNNOSSA UHKAAVAN HIILIPULAN ESTÄMISEKSI

Toronto. — Ontarion hallitus näyttää käsittävän hiilenpuutteesta uhkaavan tilanteen ja on ryhtynyt toimenpiteisiin vaaran torjumiseksi. Tiistaisessa kabinetin istunnossa asia oli käsittelyn alaisena ja mikäli hallituksen jäsenet selittävät, tulee hallitus tekemään kaikkensa, ettei kenenkään tarvitse kärsiä hiilen puutetta tulevana talvena.

Entäs köyhät työläiset, joilla ei ole varaa hiilten ostoon sellaisenakaan aikana kun hiiltä on yltäkyllin saatavana. Ne luonnollisesti saavat kärsiä hiilten samoin kuin muittenkin elämän välttämättömimpien tarpeiden puutteesa.

Niagaran katuvaunut liikkuvat poliisien suojelemina

Niagara Falls, Ont. — International Railway komppania, joka omistaa raitiotiet yhtähyvin Niagaralla kuin Buffalossakin ja jonka kaikki työläiset ovat lakossa, on pannut Canadan puolella Niagaraa olevan katuvaunuliikenteen käyntiin rikkurien avulla. Vaunut liikkuvat lähellä toisiaan ja jokaisessa vaunussa on kaksi asestettua maakunta poliisia suojelemassa rikkureita ja niitä muutamia matkustajia, jotka rikkureiden ajamissa vaunuissa ajelee.

Rautatieyhtiöt puustaavat työläisiä elonkorjuuseen

Winnipeg. — Rautatieyhtiöitten, Lännen työväen komissionerien ja viljan kasvattajien yhdistyksen edustajain yhteisessä neuvottelussa täällä maanantaina, arvioitiin elonkorjaajia lännen aavikkovaltioissa tarvittavan tänä vuonna 41,000, näihin sisältyen nekin, jotka saadaan lännen kaupungeista ja kauppaloista. Palkat arvioittiin $3.50—4.00 päivältä.

Ensimäinen elonkorjaajien matkue päätettiin saapuvaksi Winnipegiin elokuun 7 p., jatkuen tuonti elok. 25 päivään saakka idästä käsin, länneltä tuodaan työläisiä elok. 14 ja 29 päivän välinen aika. Itäisistä maakunnista aijotaan hankkia elonkorjaajia 37,000 ja länneltä 4,000.

Lakonrikkureita lähetetty lännelle

St. Thomas, Ont. — Kolme vaunulastia lakonrikkureita, jotka on värvätty Buffalosta, kulkivat tästä ohitse tiistaina iltapäivällä Wabash junalla länteenpäin. Lakonrikkurien lukumäärä oli noin 200 miestä. Näitä rikkureita ilmoitetaan käytettävän töihin, joissa ei vaadita ammattitaitoa.

Amerikalaiset trustit lisäävät valtaansa Canadassa

Toronto. — Varmoilta tahoilta on saatu tietää, että canadalainen suuri Kingstonissa, Ont. sijaitseva Baldwin veturitehdas tultaisiin myymään suurelle amerikalaiselle yhtymälle, joka tulisi edellen käyttämään laitoksia veturien valmistukseen. Valmistavia toimenpiteitä omaisuuden siirtämiseksi amerikalaiselle firmalle on pidetty jo pitemmän ajan, mutta nyt viimeaikoina on varmennut käsitys, että laitokset lopultakin tulevat myytäväksi suurelle trustiyhtymälle.

Vladivostokissa vallitsee suuri työttömyys

Vladivostok. — Työttömyys tässä piirissä on erittäin uhkaava. Enempi kuin 20,000 henkilöä on työttömänä ja miltei nääntymäisillään puutteeseen. Kaupungin valtuuston sanotaan tekevän kaikkensa työttömyyden ja hädän poistamiseksi ja avustamiseksi, mutta huonoilla tuloksilla. Siirtolaisia suurissa ryhmissä lähtee pohjoiseen Kamchatkaan ja Okhotshiin, toivossa siellä löytää jotakin työtä.

Anomuksia, että saisivat lähteä Neuvosto-Venäjälle, on hallitukselle jättänyt 145 työläistä, joilla on aikomus viedä perheet mukanaan.

Nova Scotian hiilenkaivajain lakko ehkä vältettänee

Hiilenkaivajain lakko, jonka alkamista odotettiin mikä hetki tahansa, voitaneen mahdollisesti välttää lupauksilla, että työläisten palkkoja korotetaan.

Sydney, N. S. — Ovella ollut Nova Scotian hiilenkaivajain lakonuhka saatiin vältettyä tiistaina ainakin elokuun 15 päivään asti, kun lähettäjät kansainvälisellä laiturilla, Sydneyssä, hyväksyivät Dominion Coal komppanian määräyksen lisätä työläisten palkkoja 21 dollarista 31 dollariin viikolta.

Kello neljäksi tiistai iltapäivällä oli asetettu aikaraja, johon mennessä työläisten ja työnantajain edustajain olisi päästävä johonkin sovintoon, mutta kello oli kuitenkin 6 ennenkö konferenssi voi lopettaa istuntonsa komppanian lupauksella palkkojen korottamisesta. Lähettäjät hyväksyivät tarjouksen 3 tunnin harkinnan jälkeen.

Uusi sopimus tulee olemaan voimassa elokuun 15 päivään asti, eli siis siihen aikaan, jolloin yleinen hiilenkaivajain lakko pitäisi alkaman, ellei 1921 vuoden palkkataksaa komppanian taholta asetettaisi uudelleen voimaan.

Canadan ja Neuvosto-Venäjän kauppasuhteet

Samallainen sopimus kuin Englannin kanssa. Neuvostohallituksen kultavarat turvataan. Canada nimittänyt kauppakomissionerin Venäjälle.

Quebec. — Astuessaan Empress of Scotland höyrylaivaan ja matkustaakseen Lontooseen, Canadan kauppaministeri J. A. Robb lausui, että hänen matkansa tärkeimpänä tarkoituksena on mennä tapaamaan juuri Venäjälle nimitettyä Canadan kauppakomissioneria, neuvotellakseen hänen kanssaan Venäjän ja Canadan kauppaa koskevista asioista ja päättääkseen minne hänen virastonsa sijoitetaan Venäjällä.

Canadan ja Venäjän välinen kauppasopimus.

Kauppaministeri Robb lausui edelleen: «Canadan hallitus on solminnut samallaisen sopimuksen Venäjän kanssa kuin Britanniakin. Olkoon kuitenkin ymmärretty, että tämä sopimus koskee pelkästään näiden kahden maan liikesuhteita.

«Toistaiseksi Canadan hallitus ei takaa canadalaisille likemiehille heidän maksujaan niistä tavaroista mitä he myyvät Venäjälle. Heidän tulee itse huolehtia maksujen perimisestä, ja näin ollen hallitus kehoittaa heitä perimään maksun etukäteen. Neuvostohallitukselle on tehty tämä selväksi, ja he ovat valmistuneet soveltautumaan näihin ehtoihin, aikoen sijoittaa kultaa Canadan pankkeihin, takaukseksi maksuista.

«Neuvostohallitukselle on Canadan hallitus antanut takeen, että sen täkäläisiin pankkeihin sijoittamat kultavarat tulevat säilymään koskemattomina, eikä voida käyttää Venäjän vanhojen velkojen maksuun.»

Canadan hallitus on nimittänyt Venäjälle kauppakomissionerin ja sille yhden pääapulaisen. Neuvostohallituksen uskotaan samoin nimittävän kauppaedustajansa tänne.

Paavi kehottaa edelleen avustamaan Venäjän nälänhätäisiä

Rooma. — Paavi Pius on lähettänyt apostolisen kirjelmän kaikille patriarkoille, arkkipiispoille ja piispoille, kehottaen katoolista kirkkoa ja sen jäseniä jatkuviin ponnistuksiin Venäjän nälänhätäisten avustamiseksi. Samalla ilmoitetaan kirjelmässä, että kirkon päähallinto on lahjottanut uudelleen nälänhätäisille 2,500,000 liiraa.

Canadan rautatieläiset lakon puolesta

97 prosenttia äänestänyt lakon puolesta. Lakko tulee käsittämään 50,000 työläistä.

Montreal. — Rautatietyöläisten union virkailijat ilmoittavat keskiviikko aamuna, että 49,936 äänestyslippua, käsittää 97 prosenttia lakkoon menon puolesta, siinä tapauksessa, että rautatieyhtiöt panevat uhkaamansa palkkain alennuksen toimeen.

Pääministerille lähetetty sähkösanomatieto.

Union viranomaiset lähettivät heti tiedon lakkoäänestyksen tuloksista pääministeri Kingille, tiedustaen samalla ovatko yhtiöt peruuttaneet alennuksen toimeenpanon. Sähkösanomassa vaaditaan vastausta heti.

Tulecko hallitus esiintymään lainrikkojana.

Sähkösanoma päättyy seuraavasti: «Koska meidän oma hallituksemme kontrolleeraa suurinta mailimäärää Canadan rautateistä, olisi todellakin omituista, jos hallitus itse olisi ensimäinen rikkomaan teollisuusriitaisuuksia koskevaa lakia.»

Union johtajat nimittäin selittävät, että teollisuusriitaisuuksia koskevan lain mukaan ei palkkain alennusta voida panna toimeen alistamatta kysymystä ensin sovintolautakunnan käsiteltäväksi.

Bulgaria valittaa velkojilleen köyhyyttään

Sofia. — Liittolaisten sotakorvauskomissioni on määrännyt Bulgarian hetimiten suorittamaan 4,000,000,000 levasia (normaalisesti $7,720,000) sotakorvausta liittolaisille.

Bulgarian hallitus on tämän vaatimuksen johdosta joutunut suuresti hämilleen, tiedustaen rahaministeri Tourlakoffin välityksellä oppositionipuolueelta, että se tukisi hallitusta sen kieltäessä suostumasta tähän mahdottomaan vaatimukseen.

Hallitus selittää, että Bulgaria on kykenemätön suorittamaan tätä summaa eikä myöskään ole halukas antamaan tullitulojensa kontrollia liittolaisten käsiin. Samalla kuitenkin Bulgaria ilmoittaa olevansa halukas maksukykynsä mukaan suorittamaan sotakorvausta.

Bulgariassa on viime aikoina kasvanut yhä voimakkaammaksi vastustus liittolaisten kiristystä vastaan.

Stinnes lahjoo sosialisteja toimittajapaikalla

Berliini. — Sen johdosta, että trustikuningas Stinnes on nimittänyt yhden johtavimman lehtensä Deutsche Allgemeine Zeitungin päätoimittajaksi ennen hyvin tunnetun sosialistin Paul Lenschen, ovat lehden kaikki toimittajat ja toimitusavustajat protesteeranneet, uhkaamalla erota. Tämän johdosta on Stinnes ilmoittanut, että he saavat erota eikä hän tule ottamaan heitä takaisin.

Lensch, joka ennen oli yksi tunnetuimpia sosialistisia sanomalehtimiehiä Saksassa, on muuttanut kantaansa sodan aikana sellaiseksi, että se nyt kelpaa trustiparooni Stinnesillekin, mutta sen sijaan joissakin porvaripiireissä (ehkä ammattikateudesta) häntä pidetään edelleenkin «vallankumouksellisena».

Näin lahjovat trustiherrat «oikeita» sosialisteja lihavilla leipäpaikoilla.

Ei tahdo löytyä miehiä hallitukseen Italiassa

Rooma. — Kuningas Victor Emanuel on pyytänyt Signor Bonomin muodostamaan hallituksen. Vuosi sitten kukistui Bonominin ministeristö samasta syystä kuin Facton hallitus. Orlando ei kyennyt muodostamaan uutta hallitusta. Bonomin uskotaan muodostavan keskustahallituksen katoolisista ja demokraateista, jotka joidenkin vähemmistöpuolueiden avulla kykenevät muodostamaan työskentelevän enemmistön.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO, Vastaava toimittaja. — J. W. SLUP, Toimitussihteeri.

VAPAUS
(Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote:
Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Venäjän talouselämä vaurastuu

Neuvosto-Venäjän sanomalehdissä on äskettäin julaistu tilastoja talouselämän eri aloilta kuluneen ensimmäisen vuosineljänneksen ajalta. Poikkeuksetta osoittavat nämä tilastot Venäjän talouselämän nousun jatkuvan säännöllisesti. Otamme tähän muutamia numeroita Moskovan Isvestijasta.

Etelä-Venäjän rautateollisuus on osoittanut viime vuoteen verraten sangen voimakasta nousua. Sen sijaan että edellisenä vuonna kolmen ensimmäisen kuukauden aikana tuotettiin valurautaa vain 279,00 puutaa (puuta 16,38 kg), oli tämän vuoden ensineljänneksen tulos 1,149,000 puutaa. Samoin on Martinovskilaisen teräksen valmistus noussut vuoden ensimmäisenä neljänä kuukautena 1,154,000 puutaan, vastaten viime vuonna 415,000 puutaa.

Eteläisen hiilialueen tuottokyky on myöskin täyttänyt loistavasti sille asetetut normat. Kohoten toukokuussa sen kaikilla eri teillä 44,3 vaunuun vuorokautta kohden, vaikka oli laskettukin saatavan vain 30 vaunua vuorokaudessa. Kesäkuun normaksi asetettiinkin kuitenkin 45 vaunua ja on vaaditun määrän tuottaminen voitu suorittaa vaikeuksitta.

Paranneen hiilen tuotannon takia onkin voitu jo tehdä ulosvientisopimuksia Italian kanssa. Tämän purjehduskauden kuluessa on määrä viedä Italiaan 1,500 miljoonaa puutaa parhainta lajia kivihiiltä.

Siperian kultakaivoksilla edistyvät kaivaustyöt niinikään suotuisasti. Siperian Kauppa-Teollisuustoimisto ilmoittaa tammikuun ensimmäisen huhtikuun ensimmäisen päivän välillä Jeniseiskin kultakaivoksilla (toistaiseksi niistä on vain osa käynnissä) kaivettu yli 16 puutaa kultaa. Tämä tekee enemmän kuin mitä saatiin samoista kaivoksista koko edellisenä vuotena.

Pohjois-Siperiasta, Kaarianmeren rannalla sijaitsevasta Novyi Port nimisestä satamasta käsin on suuntautumassa vilkas laivayhteys Länsi-Europaan etupäässä Englantiin. Kymmenkunta erinäistä raaka-aineilla lastattua laivaa tulee sieltä lähtemään Lontooseen, jossa kaupat välittää Arkos-yhtiö ja on Siperialisilla yhtymillä edustajansa Lontoossa. Novyi Portista lupaa muuten kehittyä huomattava kauppa- ja laivauspaikka Pohjois-Siperiaan, sillä Objoen ja sen lukuisten haarajokien avulla on se kuljettavassa yhteydessä Omskin. Petropaulovskin, Semipalatinskin y. m. Siperian keskuspaikkojen kanssa. Tätä varten laajennetaankin paraillaan Novyi Portin kaupparakennuksia ja tullaan sinne perustamaan radioasema.

Tämäntapaisia yleistä nousua osoittavia numeroita voisi luetella eri talouselämän aloilta ympäri Venäjän. Rauhan palattua ja uuden talouspolitiikan astuttua voimaan voidaankin Venäjän katsoa entistä lujemmin ottein käyneen käsiksi taloudellisen elämänsä vakiinnuttamiseksi. Että siinä onnistutaan, sitä osoittavat tässäkin luetellut tilastot samoinkuin sekin, että hintataso yleensä, mutta varsinkin Etelä-Venäjällä on menettänyt nousevan luonteensa, jopa useihin tavaralajeihin nähden ollut jatkuvasti laskussa. Lupaavilla sadontoiveilla on viimeksi mainitussa suhteessa myöskin suuri merkitys.

Proletaareja ja proletaareja

Radek on kirjottanut purevan artikkelin sen ulinan johdosta minkä oikeistososialistit ovat päästäneet Moskovan työläisten edustajain esiintymisen johdosta tribunaalissa, joka tutkii sosialivallankumouksellisten roistontekoja. Hän lähtee siitä, että työläisjoukot 2 ja 2½ Internationalen takana todellakin hyväksyvät heidän nimissään tehdyt protestit ja vaatimukset vangittujen pahantekijäin vapaaksilaskemisesta. Mutta, sanoo Radek, me kysymme: Mistä ovat nuo miljoonat työläiset saaneet oikeuden vaikuttaa Venäjän tasavallan proletaariseen oikeusistuimeen? Mitä tietävät ne sosialivallankumouksellisista? Ei enempää kuin mitä porvarilehdet ja 2 ja 2½ Internationalen lehdistö on ilmoittanut. He kuulevat, että täällä istuu syytettyjen penkillä ihmisiä, jotka ennen aikaan ovat sankarillisesti taistelleet tsarismia vastaan ja viskelleet pommeja, mikä aina tekee edullisen vaikutuksen. Mutta mistä heitä nyt syytetään, tietäköön jumala. Ja kaikki eri puolueet menshevikit, oikeistososialivallankumoukselliset, vasemmisto jne. sekoittaa niin yhteen suuren Venäjän vallankumousnäytelmän etäinen läpileikkaustarkastelija, että on vaikeata uskoa, että ne englantilaiset työläiset, joista 9/10 on enemmän kiintynyt ravikilpailuihin kuin mihinkään muihin tapauksiin ihmiskunnan historiassa, että tämä varsin jäljellejäänyt työväenjoukko tosiasiallisesti tietää, mitä heidän johtajansa puolustavat.

Venäjän työläisillä on ehkä vähemmän koulusivistystä kuin saksalaisilla ja englantilaisille työläisillä. Mutta Venäjän työläiset ovat taistelleet kautta koko Venäjän vallankumouksen. He ovat tutustuneet sosialivallankumouksellisiin työssä. Heidän suunnaton enemmistönsä on monien kuukausien aikana uskonut näihin ja tukenut sosialivallankumouksellis-menshevistisiä hallituksia. Venäjän työläisten on täytynyt maksaa tämä raskailla pettymyksillä ja jälkeenpäin ase kädessä kukistaa herrat sosialivallankumoukselliset. Kolme kokonaista vuotta ovat Venäjän työläiset taistelleet aseellisia sekaantumisia, valkokaartilaisjoukkoja vastaan. Näinä vuosina on Venäjän työläisillä ollut enemmän tilaisuutta kuin kellään muulla havaita, keitä herrat sosialivallankumoukselliset ovat. 2 ja 2½ Internationalen johtajat kirkuvat: Venäjän työläiset eivät lue mitään muita lehtiä kuin kommunistisia, ja te olette pettäneet heidät! Emme epäile, että porvarillinen sanomalehdistö taikka sosialidemokratinen, mikä toisin sanoen toistaa mitä porvarilliset sanomalehtimiehet ovat sanoneet, olisivat parhaita totuudenlähteitä. Me emme epäile tätä hetkeäkään, mutta jos ihmisen kimppuun metsässä hyökkää ryöväri ja hänen täytyy puolustautua tätä vastaan, niin on epäilemätöntä, että hänellä on paremmat tiedot hyökkäyksen yhteydessä olevista asianhaaroista kuin parhaimmalla porvarillisella taikka sosialidemokraattisella sanomalehdellä, vaikkapa näille olisi kertonut tapauksesta itse ryöväri. Miksi kielletään oikeus vaikuttaa vallankumoustribunaaliin ja harjoittaa painostusta siihen, oikeus, joka mielittäisiin myöntää kaukaisille länsi-europalaisille asian seuraajille, miksi kielletään Venäjän työväenluokalta tämä oikeus, työväenluokalta, joka on kantanut kaikki vallankumouksen vastukset, ja joka tuntee taistelunsa historian ei kertomuksista, kaikkein vähimmän herjaajain kertomuksista, vaan omasta kokemuksestaan, omasta taistelustaan? Miksi on länsieuroppalaisilla työläisillä, jotka seuraavat 2 ja 2½ Internationolea, oikeus vaikuttaa vallankumoustribunaaliin ja sen päätökseen, ja miksi taas Venäjän työläisillä ei tätä oikeutta ole?

Miksi? Löytyy proletaareja ja proletaareja.

On olemassa proletaareja, jotka ovat nousseet kapitaalia vastaan, jotka ovat kolme pitkää vuotta taistelleet valuen verta monista haavoista, jotka ovat luoneet punaisen armeijan, jotka ovat lahjoittaneet sille satojatuhansia punaisia upseereja, jotka ovat antaneet uudelle Venäjälle satojatuhansia hallinnollisia virkailijoita, proletaareja, jotka keskellä kaikkea köyhyyttään ja kurjuuttaan vallankumouksen vaaran hetkellä nousevat ja lähtevät paljain jaloin taisteluun — nämä proletaarit ovat petettyä roskajoukkoa. Roskajoukkoa, joka uhkauksilla ajetaan kadulle, roskajoukkoa, joka antaa pakottaa itsensä maailman edessä vaatimaan kuolemaa todellisille puolustajilleen! Näiden inhottavain proletaarien on vaiettava.

Mutta löytyy myös proletaareja, jotka tähän asti ovat jättäneet ohjakset johtajain käsiin, jotka jo Marxleimasi työväenluokan pettäjiksi, kapitaalirenkien käsiin Englannin ammattiyhdistysliikkeessä. Löytyy proletaareja, jotka puolueensa johdossa sietävät jotakin Scheidemannia, Noskea, Renneriä, jonka Fritz Adler, seisoessaan sotaoikeuden edessä ja miehuullisesti katsoessaan kuolemaa silmästä silmään, tuomitsi porvariston ja Itävallan keisarin lakeijaksi.

Näillä proletaareilla, jotka ovat porvarillisen ideologian lumoissa, näillä on oikeus vaikuttaa vallankumoukselliseen proletaariseen oikeuteen. Mutta Venäjän vallankumouksellisten proletaarien on vaiettava.

Mitä lännen miljooniin työläisiin tulee, jotka ovat porvariston kahleissa sanomalehtien ym. kautta, niin olemme me vakuutettuja, että me tulemme kiehtomaan heidät puolellemme. Sen vuoksi olemme me järjestäneet avoimen oikeudenkäynnin sosialivallankumouksellisia vastaan, sen vuoksi olemme me myöntäneet ulkomaisille puolustusasianajajille esiintymisoikeuden, jotta eivät ainoastaan Venäjän työläiset vaan koko maailmanproletariaatti saisi kokea tätä juttua koskevan totuuden. Herra Vandervelde ja hänen ystävänsä ovat paenneet tätä totuutta, mutta se on juokseva heidän perässään ja saavuttava työtätekevät suuret kansankerrokset, jonka käsitykseen me kiinnitämme huomiomme vaikka se olisikin porvarillinen ennakkoluulo. Mutta me otamme sen huomioomme kitkeäksemme juurineen tämän porvarillisen ennakkoluulon valmistaaksemme vapaan tilan proletaariselle käsitykselle.

— Jos Venäjä olisi Sveitsin kokoinen maa, niin suurvaltain olisi helppo määritellä mitä sen kanssa tehdään, lausuu Wall Street Journal. — Niimpä niin..

— Porvaristo on kesyttänyt itselleen apulaisia entisistä työväenjohtajista ja eduskunnan jäsenistä. Ja näiden toiminta perustuu siihen valheeseen, että eduskunnissa voitaisiin säätää lakeja kapitalismin poistamiseksi. Köyhälistö voi vapautua vain oman suuren taistelunsa kautta.

— Vallankumous kohtalona. Valtio on liian vakava asia ilveeksi tehtäväksi. Narreja täynnä olevan laivan voisi ehkä antaa hyvän ajan ajelehtia tuulen ajeltavana; mutta kohtaloaan kohti se kulkisi juuri siksi, että narrit eivät sitä uskoisi. Tällaisena kohtalona on vallankumous, joka on edessämme. — Marx.

Maanviljelijät ja vallankumouksellinen luokkapuolue

Canadan maanviljelys alueet ovat keskittyneet muutamien harvojen yksilöiden käsiin. Samat finanssiporhot, jotka kontrolleeraavat teollisuus- ja kauppa maailmaa yleensä, ovat myöskin maanviljelys alueiden suuromistajia. Voidaan sanoa että «vapaita» maanviljelijöitä, mutta lähemmin tarkastaessamme huomaamme että ainoastaan pieni prosentti maanviljelijöistä omistaa viljelemänsä maan.

On kylläkin joku määrä omistuksen keskittymisen kautta kohonneita suurviljelijöitä, jotka itse suoranaisesti palkkatyön avulla pitävät yllä suurtuotantoa. Maanviljelyksen palkkatyöläiset ovat riistettyjä.

Suurin osa suuromistajain käsiin keskittyneistä maaalueista kuitenkin on vuokraviljelyksellä. Vuokralaiset maksavat vuokran ja verot, sekä koron velaksi hankkimistaan maanviljelyskoneista y. m. ja tuleva sato aina tavallisesti morgetissa. Nämä suuret vuokralaisten laumat ovat riistettyjä.

Pienviljelijät, joita on Canadan korvet täynnä, ovat pakoitettuja suuren osan ajastaan olemaan teollisuuden palveluksessa, jossa riistetään, sekä maalla ollessa, eläminen riippuvaa kaupungista, tärkeimpien maanviljelysvälineiden korkeat hinnat, joita rahattomina ei voida suorittaa, ja siitä seuraa velkaantuminen ja korkojen maksu, sekä yhä kohoavat verot, huolimatta siitä, että maahan ei ole omistusoikeutta ja vaikka ei ne tuottaisikaan juuri mitään. Kun sitten loppujen lopussa saadaan omistusoikeus, niin moninkertaiset kiinnitykset (morgetit) eivät jätä «vapauteen.»

Eikö siis ole ilmeistä, että maanviljelyksen palkkatyöläiset, vuokraviljelijät ja pikkuviljelijät («itsenäiset» homesteadarit) n.s. puoliproletariaatti, ovat riistettyjä ja joutuvat kestämään moninkertaisen riistoprosessin.

Maa alueiden suuromistajaa, finanssipääomaa, suurviljelijää vastaan on jokapäiväinen taistelu, sekä kun vielä mainitsemme teollisuus- ja kauppa kapitalistit, joiden kanssa joutuu tekemisiin, niin eipä löydy mitään nimellisestikään joka ilmeneisi toisarvoisena maatalouden puoliproletariaatin riistäjänä, vaan kaikki ollen ainaisesti kurkussa.

Eikö siis ole mitään syytä olla teollisuustyöväestön mukana kiinteässä yhteydessä luokkataistelurintamalla ja eikö ainoa pelastuksemme ole vapauttava vallankumous taistelu? — Eikö ole syytä tähdätä iskujamme teollisuusproletariaatin kanssa yhdessä kapitalistista valtiota vastaan kaikilla mahdollisilla keinoilla ja sellaisenaan eikö tule tiivistää rivimme vallankumouksellisen luokkapuolueen mukana — Workers puolueessa?

Suomalaisen järjestön ollessa itsenäisenä ja jäsenverot mitättömän pienet, oli useammalla maakylällä toverit mukana. Eivät viitsineet olla syrjässä kun ei kulut olleet kovinkaan suuret ja sai nimi olla kirjoissa ilman ottamatta osaa toimintaan. Nyt kuin olemme kiinteänä osana Canadan työväestön vallankumouksellisessa puolueessa ja toiminnan velvollisuudemme tulleet tiukemmaksi, niin pyrkivät monet pelkurin tavoin lymyämään syrjään, muka jäsenmaksujen korkeuden tähden. Tosiasia on kylläkin että monella on pienet rahavarat, mutta niin pitkälle kuin voin huomata, merkitsee toverien ottama kanta sitä että ei todellisuudessa ole koskaan käsitetty vallankumouksellisen luokkataistelupuolueen jäsenyyttä, eikä muistettu että jäsenyys ja osaa ottaminen on tärkein osa jokapäiväisen elämän välttämättömyyksistä ja on asetettava edelle kaiken.

Harkitkaammepas toverit asiaa vakavalta kannalta ja tehkäämme pieni itsepudistelu, syventykäämme pieneen itsekritikkiin, sekä punnitkaamme asiain todellisuutta ja luokkataistelun velvollisuuksia? Ehkäpä silloin häpeämme omaa ulkokullaisuuttamme ja huomaamme että meidän tulee olla mukana luokkataistelijan vallankumouksellisella toiminnan velvollisuudella, ja silloin vasta olemme oikeutettuja kommunistin nimen käyttöön. — Topi Poju.

Kuzbasseen aikoville

Historiallinen kehitys alkaa saavuttaa sen lopullisen päämääränsä, johon se luokkataistelun, luokkasuhteiden pohjalla täytyi ja saattoi johtaa, luokkasorrolle, luokkariistolle, luokkavallalle perustuvain yhteiskuntain häviämiseen, ihmisten yhteiseduille, yhteisvallalle, yhteistoiminnalle perustuvan yhteiskunnan nyt noustessa niiden raunioille. Näin samaan aikaan kun luokkayhteiskuntain viimeinen ja korkein muoto, kapitalismi, on jo kärsinyt ensimäisen ratkaisevan tappionsa Venäjällä ja kaikkialla jo kaikuvat kapitalistisen järjestelmän kuolinkellot, on ihmisten asutuksen laajentaminen idästä länteen, ihmisten jatkuva vaeltaminen, jatkuva siirtyminen kauemmaksi ja yhä kauemmaksi länteen, saavuttanut myös lopullisen päämääränsä. Se on kiehtonut piiriinsä koko maapallon, tullut lähtökohtaansa takaisin itään. Ja samaten kuin syntyvässä uudessa yhteiskunnassa ihmiselämä perustuu uudelle pohjalle, suhteille, joissa ei enään työvälineet ole yksityistä omaisuutta ja työntekijä riistonalainen, samaten se työntekijäin siirtyminen itään, joka nyt on alkanut ja joka lähitulevina vuosina voi kasvaa verrattain suureksikin, ei enään ole entistä siirtolaisuutta feodalisten maiden hallitusten ja kirkon sortoa pakoon kapitalistiseen orjuuteen, siis luokkaorjuudesta toiseen. Se on siirtymistä järjestelmään, jossa työn hedelmistä eivät enään riistäjäluokat kisko ryöstösaalistaan, lisäarvona. Entinen siirtolaisuus oli siirtymistä työvoimaansa kaupalle markkinoille, joilla siitä maksettiin korkeampi hinta kuin kotona, mutta joilla markkinoilla se myös nopeammin tuhlattiin ja perinpohjaisemmin käytettiin yksityisten raharuhtinaiden rikkauksien karttamiseksi. Uusi siirtolaisuus, takaisin itään — Venäjälle, Siperiaan — on vapaan työläisen siirtymistä työläisyhteiskuntaan, työtä tekemään itsensä ja yhteiskuntansa yleiseksi hyväksi, tosin vielä näennäisesti palkasta, mutta todellisesti ei enää työvoimansa myyjänä vaan sen vallitsijana ja käyttäjänä elämänsä turvaamiseksi ja yhteiskunnan edelleen kehittämiseksi.

Kuinka suuremmoista onkaan olla niiden tuhansien mukana, jotka voivat tämän siirtolaisuuden riveissä purjehtia yli valtameren työvoiman kaikkein ankarimmilta ja raaimmilta markkinamailta — idän mailta itse työvoimaansa vallitsemaan, käyttämään ihmiskunnan yhtesionnen rakentamiseksi.

Toverit, teitä lienee paljonkin, jotka suunnittelette Venäjälle, Siperiaan siirtymistä. Ja satoja teitä tänne lähtee. Haluan kuitenkin varoittaa teitä yhdestä seikasta, jonka innostuksissanne ehkä jätätte huomioonne ottamatta. Muistakaa, että uuden yhteiskunnan rakentajilla on kaikki uutisraivaajan tuhannet vastukset ja kärsimykset edessään. Vaikka te tulettekin vasta vallankumouksen jälkeen ja näin ollen olette säästyneet niiltä äärettömiltä kärsimyksiltä, puutteilta ja vaivoilta, jotka Venäjän omat työläiset ja talonpojat ovat joutuneet kokemaan, älkää luulko, että te pääsisitte aivan ilman tai vähilläkään kärsimyksillä ja vastuksilla. Ei niin, vaan valmistautukaa heti alusta alkaen kovia kokemaan ja vastuksia voittamaan! Maailman sota ja sen jälkeen raivonnut kansalaissota, maailman kapitalistien ja vastavallankumouksellisten harjoittama hävityssota, saboteesi, kiusanteko, tehtaiden, siltojen, kaupunkien polttaminen, Venäjän pitäminen saarrostilassa y. m. ovat panneet Venäjän taloudellisen elämän tavattoman ahtaalle. Liikenne laitos on tavattoman kurjassa kunnossa. Useat raskasteollisuudet, kuten rauta- ja terästuotanto, kivihiilituotanto y. m. ovat alhaalla, edellinen esim. hieman korkeampi kuin mitä se oli Katarina II:sen aikana. Vasta tänä vuonna se on alkanut elpyä. Maanviljelys Volgan alueita kohdanneen kadon johdosta on myös alle normaalin: talonpoikien karja- ja hevoskanta esim. ollen arveluttavan alhaalla. Kaikkialla ovat lahtarit raivonneet, kaikkialla heidän käytörinsä saboteeranneet, polttaneet. Ja sadoin tuhansin on parhaita työläismiehiä ja naisia kansainvälinen kapitalismi kaikilla eri rintamilla surmannut ja vielä suuremmat joukot kiduttanut puutteella, nälällä ja rasittanut alituisella taistelulla kapitalismin hyökkäyksiä vastaan. Älkää tämän tähden odottako tänne saapuessanne täältä amerikalaisia mukavuuksia. Älkää odottako valkoista leipää joka paikassa pöydällenne. Älkää odottako pehmoisia istuimia rautatievaunuissa matkustaessanne. Älkää odottako voita. Älkää odottako tuoretta lihaa, maitoa, juustoa, hedelmiä niin vain saavanne. Täällä teidän täytyy tyytyä ruisleipään. Täällä täytyy tyytyä yksinkertaisempiin mukavuuksiin ja valmistukaa muistamaan, että jos täällä kaikki ei ole aina niin puhdasta eikä valkosiin papereihin käärittyä ja joka aika saa valkosta lakanaa vuoteeseensa, niin ei se suinkaan siitä johdu, etteikö Venäjälläkin haluttaisi ja ymmärrettäisi puhtautta, vaan johtuu siitä, että täällä saippuakin on joku aika sitten vielä maksanut melkein «painonsa kullassa.»

Ja jos täällä virastoissa on hitautta ja kankeutta, jos täällä kohtelu sen tai tämän puolelta ei aina ole nopea ja mallikelpoinen, niin valmistukaa pitämään mielessänne, että nämä toverimme täällä ovat seitsenvuotisen taistelun rasittamia ja ehkä ankarain kärsimysten kat-

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Smk. 43:00 Canadan dollarista

LÄHETYSKUSTANNUKSET:
Postissa 15c kaikilta summilta. Sähkösanomalla $3.50 kaikilta summ.
Kysykää erikoiskurssia suurille summille.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broadview Ave.

Pilettejä Suomeen ja Suomesta tänne.

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ONT.
Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

LUOKKAMME VAPAUTTAMINEN

velvoittaa meitä kysymään
TOVERIT! Oletteko tehneet jo velvollisuu
tenne lehteänne kohtaan.
Jos ette sitä vielä ole tehneet, niin tehkää s
ensi tilassa jo tänään.

Jokaisen valveutuneen työläisen täytyy ol
luokkansa agitaattori. Vallankumouksellinen
velvollisuutemme määrää tehtävämme ja tehtä
vistämme tärkein on — mikä? Oman lehtemm
levittäminen. Vapaus on meidän tienraivaajam
me ja siksi käsittäköön jokainen riistosta kä
sinyt ja edelleen kärsivä, että sen levittämisek
on tehtävä työtä. Voimmeko odottaa köyhälistö
vapautumista, jos emme sen hyväksi mitään te
Tee siis tänään, huomenna ja kaikkina a
koina työtä päämäärämme, köyhälistö-valtio
saavuttamiseksi levittämällä luokkasi äänen
kannattajaa VAPAUTTA. Tee aina ja lakkaa
matta työtä tietoisuuden kohottamiseksi nukku
vien tai väärään johdettujen tovereittesi ke
kuudessa.

Levitä VAPAUTTA jokaiseen tölliin, va
toiminta se on joka kauntaa.

Vapauden levitysosasto.

keroittamia, että suuren joukon parhaimmista työläisistä ovat kaiken maailman lahtarien kuulat tappaneet.

Niin toverit, teille hymyilee täällä vapaus, mutta se tarjoo teille samassa ankaran taistelun ja työn lävitse kulkeneen proletaarin känsäisen käden! Olkoon teidän kätenne yhtä lämmin kuin se on, yhtä altis nälkäisin, vatsoin puristamaan kuokan vartta tai kantamaan rintamalta toiselle kivääriä ja tuo känsäinen koura tuntuu teistä silloin pehmeältä kuin oman äitinne povi, konsa pienokaisena siihen nojasitte.

Venäjä on sankarten maa! Miljoonat työläiset ja talonpojat täällä vuodattivat verensä maailman työtätekevien vapauden puolesta. Ja yhtä monet miljoonat nyt rakentavat sen maan murrettua talouskoneistoa uudelleen pystyyn. Varmasti, vaikka vielä verrattain hitaasti täällä kaikki elpyy. Eri aloilla, kuten nafta- ja kivihiilen tuottamisessa kerrassaan harppauksin. Rautateitä korjataan. Liikennekalustoa vieläkin nopeammin. Vetureita rakennetaan uusia ja hankitaan ulkomailta. Kaupungeissa pannaan tehtaat kuntoon. Katuja ja käytäviä korjataan. Jopa talojakin, vieläpä rakennetaan jo uusiakin. Talonpojat laajentavat viljelyksiään. Korjaavat rakennuksia ja rakentavat melko huomattavasti uusia asumuksia. Lehmät vaskoivat ja hevoset varsovat ja talonpojat varovat vasikoitaan ja varsojaan menettämästä. Elämä lisääntyy kaikkialla ja nousee.

Mahtavaa on nähdä kun jättiläisen selkä oikenee ja hän kasvaa täyteen pituuteensa, täyteen voimaansa. Venäjä taloudellisesti elpyneenä ja talouselämä uudelle perusteelle rakentuneena on maailman rikkain ja parhaiten voipa maa. Ja siihen päästäkseen se tarvitsee vain muutaman vuoden rauhallista rakennusaikaa.

Toverit, jotka Venäjälle, Siperiaan aijotte, jos olette tosi-proletareja, ette tunne yhtään pettymystä, kun tänne tulette, eikä puolestaan Venäjän työläiskansa tule teihinkään nähden pettymään. Mutta jos olette Amerikassa jo niin paljon hienostuneet, porvarillistuneet, että olette unohtaneet, mitä merkitsee proletarina taistella, nähdä nälkää, rakentaa «muurarin kaeha toisessa kädessä ja toisessa kädessä miekka,» niin älkää silloin lähtekö tänne. Sillä silloin palaatte pian sinne takaisin ja syytätte koko maailmaa, että teitä on muka narrattu. Valmiin hakijat älköötvaivatko it
ään Siperiaan, vaan ne, jotka voi
ja uskaltavat tosi-proletarin rohk
della ja sitkeydellä lähteä erämaihin hankin rakentamaan tyhjästä k
punkia!

Siis tervetuloa sankarten työ
niolle.

Kumoustervehdyksin,
Leo Lauk

SUOMESTA

RITAVUOREN MURHAAJA TANDEFELTIN JUTTU

Turun hovi vahvistanut äänestyk jälkeen Helsingin raastuvanoikeuden päätöksen.

Turun hovioikeus on ratkai
sen tarkastettavaksi alistetun
singin raastuvanoikeuden viime
kok. 8 p. antaman päätöksen,
helsinkiläinen liikemies Knut
bert Ernst Tandefelt tuomittiin
nisteri Ritavuoren murhasta
kautiseen kuritushuonevankeut
Kuten muistetaan, jätettiin ho
keuteen Tandefltin puolesta ki
mä, jossa anottiin hänen asetta
taan lääkärintarkastuksen alai
hänen mielentilansa selvillesa
seksi. Hyläten tämän anomu
on hovioikeus katsonut hyväksi
syttää raastuvanoikeuden tuo
asiassa. — Hovioikeuden päätös
nee tehty äänestyksen jälkee

VANGITTUJEN PUOLEST

Pontevia toimia vapautumisek

S. S. K. ja S. liiton Laita
osasto kokouksessaan viime ti
na päätti lausua yksimielisen v
lauseen tapahtuneiden ammatil
piirijärjestön toimihenkilöiden
gitsemisen johdosta. Samalla
us vaatii S. Ammattijärjestöä r
mään ponteviin toimenpiteisiin
gittujen toverien vapauttamis
Ammattijärjestöä lupaa osasto
sä toimenpiteessä tehokkaasti
kea.

PUNAORPOJEN PÄIVÄ HY KÄÄLLÄ

Hyv. sos. Naisyhdistyksen
teesta viettivät Hyvinkään t
enjärjestöt punaorpojen päivää
2 pnä. Kello 12 lähdettiin H
kään Työväentaloltа järjesty
sä kulkueessa veljeshaudoille
hanmäkeen, jossa H. T. Y:n
tokunta soitteli muutamia til
teen sopivia kappaleita. Puna
lauloivat murhattujen isiensä
doilla; samaan aikaan kuului
jelijain» harjoituskentältä vi

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Viimeinen tilaisuus

Fountainkynä-palkintoja annetaan ainoastaan heinäkuun loppuun. Oletteko saaneet kynän? Jos ette, niin tilatkaa heti Vapaus ja kynä lähetetään teille.

Kynä annetaan kaikista niistä koko vuoden Vapauden tilauksista, jotka ovat pannut postiin heinäkuun ajalla, saapukootpa konttoriimme milloin tahansa. Postileimasta näemme milloin kirjeet on postitettu.

KYNÄ ON MAINIO

Lukekaa mitä yksi kynän saanut sanoo:

«Minä sain hyvän kynän. Se on mainio käyttää. Tässä juuri kotelen sitä. Olen hyvin kiitollinen kauppaani. — M. Kivinen.»

Tämä kirje ei ole tullut Vapauden konttoriin vaan tov. K. V. Nurmelle, Sudburyyn, ja näinollen siinä ei ole ainakaan mitään imartelua.

UUSI TILAISUUS KYNÄN SAAMISEEN.

Heinäkuun ensipäivän jälkeen meille lähetetyistä Vapauden tilauksista annamme ainoastaan uusista kynäpalkinnon. Kyniä riittää vaikkapa tilauksia tulisi tuhatmäärin.

Asiamiehille on uusista tilauksista vielä ensi kuun ajan sama alennettu prosentti kuin tähänkin asti.

Tarkastakaa niiden kynää, jotka sen jo ovat saaneet. Missä ei ole asiamiestämme, lähettäkää tilaus suoraan Vapauden konttoriin.

Muistakaa että uusistakin tilauksista annetaan palkinto ainoastaan elokuun ajan.

Tov. VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

---

kivääreen pauketta. Tuo orpojen laulua säestävä kivääripauke muistutti mieliin niin elävästi vuoden 1918 kauhuntapahtumat. — Kun vielä esitettiin lausuntoa ja yhteislaulua, palattiin Työväentalolle takaisin, jossa alkoi kesäjuhla. Ohjelmassa: Torvisoittoa, eräitä kilpailuja, lausuntoa ja Vennu Jokiruohon puhe.

Illalla kello 7 alkoi iltamä Työväentalolla, jossa m.m. järjestönuoret esittivät 2-näytöksisen lastennäytelmän «Nuoria vallankumoussankareita» kokolailla onnistuneesti. Osanotto juhlaan oli moitittavan laimeata. Vaikka juhla oli järjestöjen yhteisesti valmistama, ei sosialidemokraattisia järjestöjen jäseniä ollut juhlassa ensinkään, lukuunottamatta niitä harvoja, jotka olivat jossakin toimessa. — Sosialidemokraatit osoittivat taaskin itse teossa, kuinka vähän he välittävät niiden toverien muistosta, jotka aatteelleen uskollisina ovat antaneet kalleimpansa, yhteisen asian hyväksi. Leskien huokaukset ja orpojen kärsimykset ei heitä myöskään liikuta, he tahtovat säilyttää vain itsensä — mitäpä toisten kärsimyksistä ja nälästä, kunhan vain yksilölliset edut tulevat valvotuiksi.

Mutta vaikka sosialidemokraatit eivät antaneetkaan kannatustaan punaorpojen juhlille, jotka olivat järjestetyt rahojen hankkimiseksi, jotta voitaisiin edes jossakin määrin lieventää sitä kurjaa asemaa, jossa isänsä menettäneet punaorvot yhteiskunnassamme ovat, ei tämä hyvää tarkoittava juhla suinkaan epäonnistunut, sillä paikkakunnallamme on työläisiä, jotka eivät saata välinpitämättömänä katsella, kun olemassaolonsa puolesta taistelleiden ja taistelussa sortuneiden jälkeenjättämät punaorvot kärsivät nälkää ja puutetta.

Puhdas rahallinen tulos juhlasta lienee siinä 1,000 mkn seuduilla.

KATKEROITTUNUT MIES.

Tappoi poikansa kirveellä ja itsensä partaveitsellä.

Heinäk. 1 p. kello 7 aikaan löi Voikan tehtaan työmies Otto Solla asunnossaan ensin makuulla olevaa 6-vuotiasta poikaansa Olavia kirveellä päähän ja sitten veti partaveitsellä kurkkunsa poikki ja juoksi pihamaalle, jossa aitaan nojaten vuodatti vertaan maahan. Tästä löysivät paikalle kerääntyneet naapurit hänet tainnoksissa ja lääkärinapua saatuaan vietiin hänet Kuusankosken sairaalaan. Poikanen Olavi kuoli saman päivän iltana tuntoihinsa tulematta. Sollan henkiinjäämisestä on toiveita. Hänellä on vaimo ja alaikäinen poika.

ÄLÄ SANO VÄÄRÄÄ TODISTUSTA.

Viljakkalan pappi ei tunne tuota.

U. Ajalle on ilmoitettu, että Viljakkalan pastori A. F. Bergius on aivan viime aikoihin asti antanut ent. punakaartilaisille mainetodistuksia, joiden mukaan todistusten saajat ovat muka vailla kansalaisoikeutta. Niinpä antoi mainittu pappi tuonnottain eräälle 5 v. tuomion saaneelle palstatilall. poika D. Heikkilälle mainetodistuksen, joka oli niin pahoin tuhrittu, ettei sen saaja saattanut sitä mitenkään käyttää. Kuitenkin pääsi mainittu H. ehdonalaiseen vapauteen jo v. 1918 ja otti hän kyseenalaisen mainetodistuksen aikoja jälkeen viimeisen armahduksen, jonka mukaan ehdonalaisille palautui kansalaisluottamus.

Tässä kerrotunlaista menettelyä kuuluu tämä kirkonmies harjoittaneen myöskin nyt käsilläolevien eduskuntavaalien vaaliluetteloihin nähden, joihin on ainakin Karkun äänestysalueelta merkityttänyt kansalaisluottamusta vailla oleviksi kaikki ne, jotka v:n 1918 kansalaissodan ovat saaneet jonkinlaisenkin tuomion, joten kaikki tälläiset vielä näissäkin vaaleissa ovat vailla äänioikeutta.

Mikäli on ilmoitettu, on asianlaita aivan samalla tavalla myöskin Viljakkalan äänestysalueella, joten täten äänioikeutensa menettäneiden lukumäärä mainitun kirkkoherran alueella on huomattavan suuri.

TORPPARIEN KOHTALOT.

Mökki maan tasalle ja perhe taivasalle.

V.k. 14 pnä toimitti poliisikonstaapeli O. Koponen perinpohjaisen häädön Kaavin pitäjän Vehkalahden kylässä torpp. Juho Hakkaraisen torpassa. Kaikka asunrakennukset purettiin pohjahirttä myöten ja kaikki muut särjettiin. Navetta myöskin purettiin, joten torpparin 4 lehmää, 3 lammasta ja 6 kanaa joutuivat taivasalle. Tuntia ennen häädön tapahtumista oli mainittu viranomainen asiasta ilmoittanut kotona olleelle torpan vaimolle, joka heti lähti vähän matkan päässä olevaa miestään hakemaan, vaan kumpikaan ei ehtinyt enään toimituksen alkuun. Häätötuomion oli Kaavin pitäjän käräjäkunnan kihlakunnanoikeudessa voittanut mainitulle torpparilleen Aktiebolaget Stockfors viime maaliskuun 9 pnä, josta päätöksestä torppari on kyllä aikanaan vedonnut hovioikeuteen, vaan ei ole vielä lopullista päätöstä tullut. Viime pyhät ja aivan näihin päiviin asti on torpparin täytynyt asua särjetyn torppansa pihamaalla koivun juurella, koska perheellisen ja vähävaraisen on nykyään vaikea saada itselleen ja eläimilleen asuntoa.

PIDÄTETTY LEGIONALAINEN

Ohranan toimesta pidätettiin viime toukokuun 18 pnä Kemissä ent. n.s. Muurmannin legionalainen, metallityömies Herman Laitinen, synt. 18. 12 1881 Suonejoella.

Ohranan kuulusteluissa on kuulemma käynyt selville, että Laitinen oli omasta aloitteestaan syyskuussa 1921 salateitse mennyt Neuvosto-Venäjälle. Tehtyään aluksi erilaista työtä Pietarissa, meni hän marraskuussa 1921 suomalaiseen kommunistiupseerikouluun Pietarissa, eroten sitä huhtikuulla 1922 sairauden takia ja palaten jälleen salateitse Suomeen.

Laitinen on aikaisemmin tuomittu «maanpetoksesta» 5 v. kuritushuonerangaistukseen sekä menettämään kansalaisluottamuksen 7 v:si yli rangaistusajan, mutta armahduksen nojalla laskettu ehdonalaiseen vapauteen.

Ohrana on nyttemmin passittanut Laitisen Vaasan läänin vankilaan ja lähettänyt kuulustelupöytäkirjan Vaasan hovioikeuden kanneviskaalinvirastolle.

«VAPAASSA» SUOMESSA»

Kun heinäk. 7 p. iltana eräs nuoriso-osastolainen meni tavallisuuden mukaan Antrean asemalle nippu Nuoria Työläisiä kainalossaan jakaen niitä haluaville, joutui hän virkahattuisten huomion esineeksi. Hetken kuluttua tuli yksi poliiseista ja kielsi lehtiä myymästä koko aseman piirissä.

Luultavasti on tämä kielto lähtöisin asemapäällikön konttoorista.

Kuvaavaa nykyajalle on tämä kielto senkin tähden, kun nuorisoliiton äänenkannattajaa on myyty siellä niin kauan, kun se on ilmestynyt, ja kun tämä lehtien myynti ei ole millään tavalla häirinnyt matkustavaisia.

ILKEÄT ISÄNNÄT.

Muuan kynnättänyt mökkiläisvaimon kylvöt ylös.

Osoitteeksi siitä minkälainen häätövimma porvarillisissa talollisissa vallitsee, kerrottakoon seuraava sitä kuvaava tapaus. Kesäk. 28 p. saapui mökkiläisvaimon Fanni Mäkilän Kosken T.l. pitäjän Tauselan kylässä hallussa olevalle pienelle peltotilkulle Paldan talon, jonka maalla mökkiasutus sijaitsee, alaikäinen poika hevosen ja auran kanssa — taloa hallitsi leskiemäntä Hilma Lark — alkaen kyntää ylös mökkiläisvaimon peltoa, johon oli kylvetty pellavaa ja kauraa. Kylvö tuli näinollen tuhotuksi parhaassa kasvussaan.

Tästä mökkiläis-asutuksesta on jätetty asianomaiseen itsenäiseksi lunastamisvaatimus jo parisen vuotta sitten, mutta on asia joutunut riidan alaiseksi, ja on se ollut käsiteltävänä vuokralautakunnassakin parisen kertaa. Nykyään on asia maanjako-oikeudessa, johon se on valitustietä joutunut.

PORVARIEN PUNALIPPU-KAUHUA.

Mustikkamaan uimalaitoksen huoltaja v.- ja u.-seura «Jyry» on saanut määräyksen poistaa punaisen lipun uimalaitokselta. Määräyksen on antanut kaupungille kuuluvien saarien intendentti. Lapsellisuuteen menee lippukauhu, kun pelätään jo v.- ja u.-seurojen seuralippuja, niin kuin nyt kysymyksessä oleva lippu on.

TORPPARIEN RIISTÄMINEN

Pois 40 vuoden raivauksen tulokset ja perheineen maantielle.

Tyrnävän kunnan esimiehen Antti Seppälän käskystä saapui kesäk. 3 pnä nimismies, poliisi ja mainittu Seppälä torppari Aappo Laanilan asunnolle esittäen hyvin röyhkeällä tavalla maaherran antaman häätömääräyksen torpparille. Häätäjät määräsivät että heinäk. 1 päivään mennessä pitää maalta siirtää huoneet pois ja korjata roskat tiehensä.

Tässäkin on uusi kouraantutuva esimerkki porvaristomme vääryydestä. Torpan tilat ovat torppari Laanilan sukuomaisuutta. Torppa on ennen luettu Laanilan talon tiluksiin, mutta v. 1914 toimitetussa rajankäynnissä joutuivat sanotut torpan tilukset Antti Seppälän omistaman Seppälän tilan haltuun, jonka isäntä heti, kun rajankäynti oli voittanut lain voiman, rupesi ajamaan torpparia tiehensä. Asia oli useita kertoja esillä kihlakunnanoikeudessa, jossa Seppälä, ollen varakkaampi, aina voitti. Asia oli korkeimmassa oikeudessa, jonka päätöksen nojalla Seppälä nyt on hakenut ja saanut häätömääräyksen.

Ennen nykyistä torpparia oli torppa hänen isällään noin 30 vuoden ajan, nykyinen torpan haltija, joka on jo yli 60 vuoden ikäinen, samoinkuin vaimonsakin, on jo neljättä vuosikymmentä isänsä jälkeen raivannut torpan tiloja ja nyt hän saa jättää kaikki työnsä tulokset isännälle ilman korvausta joutuen itse aivan putipuhtaana taivasalle.

Tällaista se on porvarien torpparivapautus.

VENÄJÄ EHDOTTAA VAKINAISTA LENNÄTIN SOPIMUSTA.

Mikäli H. S:lle on ilmotettu, on suomalais-venäläisen keskuskomitean venäläinen valtuuskunta antanut eilen komitean suomalaiselle valtuuskunnalle ehdotuksen vakinaiseksi lennätinsopimukseksi.

Kuten tunnettua, astui hiljattain voimaan keskuskomitean laatima väliaikainen lennätinsopimus Suomen ja Venäjän välillä.

«Kainin jälkeläinen»

(Jatkoa n:roon 85.)

Kirj. Annie Ruissalo.

Helena tunsi elämänsä hyvin ontoksi kun Liisa heiltä joutui pois. Pitkiltä tuntuivat talvi-illat siitä asti. Ei ollut kenelle olisi niin vapaasti puhellut kaikista asioista kuin juuri hänelle. Äiti tuntui enempi vieraalta, joten ei hänelle voinut paljoakaan puhella. — Äiti ei häntä ymmärtänyt, kuten Liisa. Siinä syy miksi ei hän äitinsä kanssa paljoa puhellut. Ystävänsä oli kaukana, aivan pitäjän toisessa reunassa, joten ei ollut mahdollisuutta häntä tavata; ihmekö sitten oli jos hänen elämänsä tuntui tyhjältä. Esitän nyt lukijoilleni tuon Helenan «salaperäisen ystävän». Hän on Hookana — mustalaissyntyinen, Helenan lapsuuden leikkitoveri jonka jo ennestään «tunnemme»... Tuota tummaa poikaa hän rakastaa. Rakastaa täydellä sydämen rakkaudella. Silloin kun he tutustuivat toisiinsa, niin alkoi vähitellen kasvaa lämmin ja luottavainen ystävyys heidän välilleen. He eivät itsekään sitä ymmärtäneet mistä se johtui. Mutta niin kuitenkin oli. Aika kului, jolloin he alkoivat käsittää kaiken ja ystävyys muodostui vähinerin rakkaudeksi. Se ilmeni kummassakin hyvin ujona ja arkana, niin että kumpikaan ei uskaltanut sitä itselleenkään tunnustaa. Helena ajatteli sitä «säätyeroa», joka ei ollutkaan vähäinen heidän välillään. Toinen ollen pitäjän rikkaimman talontytär ja toinen kuljeksiva, kaikilta halveksittu mustalainen. Tämän eron Hookanakin suureksi surukseen tiesi. Ei koskaan uskaltanut toivoa mitään elämältä, jolla olisi ollut jotain merkitystä. Hän oli mustalainen, siinä kaikki mikä oli hänelle liiankin selvää. Jos hän joutui jonnekin yksinäisyyteen, niin saattoi hänellä nähdä kyyneleet silmissä. Hän tunsi olevansa tuomittu elämän ulkopuolelle. Kukapa uskoo, että tumman rinnassakin elää ja sykkii lämmin ja rakkautta janoova sydän? Ei kukaan! Hyljättynä ja halveksittuna, ainaisena kulkijana, sekö on elämää? Ei! Mutta olla onnellinen ja lämmin koti, jossa on rakastava ja kaikkeen osaottava sydän, puoliso, uskollinen elämäntoveri, se on elämää, joka luonnonlakien mukaan kuuluisi kaikille ihmisile. Yksinpä maan matosillakin on «toverinsa», niin miksi ei ihmisellä jonka pitäisi olla suurin luomakunnassa? Niin, miksikä ei? Hookanalle tuli taas sekin mieleen, niinkuin usein ennenkin. «Jumalan kirous». Niinhän sanotaan siinä suuressa kirjassa, Kain, veljesi veri huutaa minun tyköni maasta. Kirottu olet sinä! Kulkiana ja pakolaisena pitää sinun oleman maanpäällä. Tämä oli aivan kuin painajainen hänen mielessään. Kuinka monta vuosituhatta onkaan kulunut siitä kun Kain murhasi veljensä Aabelin. Ja tuo tuhoa Kainin jälkeläisille tuottava kirous painaa meitä tänäpäivänäkin raskaasti. Eikö sitten anteeksiantavaa jumalaa olekaan? Sanotaanhan että hän on jalo, hyvä ja suuri... Kuinka onkaan sen asianlaita, en voi käsittää. Ijankaikkisuudesta ijankaikkisuuteenko on meitä painava yksi ainoa veljenmurha? Eikö meillä ole ollut suuria, kymmeniä vuosia kestäneitä verisiä sotia, joissa veli murhaa veljensä, isä poikansa, ainoastaan siitä syystä että ovat erimielisiä muutamista pikkuasioista. Ja sodassa on kaikenlainen raakuus luvallista jossa kaatuu satojatuhansia ihmisiä. Kenen luvalla? Yksinvaltiaitten luvalla. Miksi ei sitten jumala ole heitä kironnut, joiden käskystä ja suoralla pakotuksella ovat syyttömät ihmiset menneet toisiaan teurastamaan ilman mitään vihaa, kun ovat tuntemattomia toisilleen. Näitä veripyöveleitä ylistetään ja kunnioitetaan. Heitä siunaa kirkko. Heidän nimelleen suitsuavat «hyhät savut» y.m. Suosiiko jumala itsekin kaiken tuon verinäytelmän? Jos niin on, niin ei hän ole oikeuden jumala. Eikä häntä kannata silloin kunnioittaakaan, niinkuin on tapana tehdä. Näitä asioita ajatteli Hookan usein, silloin kun oli yksin. Mutta hän ei saanut vastausta kysymyksiinsä, joten ne aina jäivät ratkaisematta. Silloin kun Suomeen perustettiin ensimäiset kansakoulut, niin oli Helena Lykkynen aivan ensimäisiä oppilaita pitäjän kansakoulussa. Oppilasluku oli verrattain pieni ensimältä. Talonpoikain oli ollut vaikea taipua tälle opinaatteelle. Heillä oli omat ennakkoluulonsa koululun nähden, joten hyvin harva, koulun lähellä asuva talonpoika laittoi sinne lapsensa — etupäässä vain poikansa. Ajattelivat: ei tyttöjen tarvitse opetella muuta kuin kehräämään ja kutomaan ja karjataloutta hoitamaan. Se on vain heille kuuluva ala. Näin päätteli tuo kankealuontoinen talonpoika. Kun Helena siis oli koulussa, niin sanottiin sen johtuvan pelkästä ylpeydestä. Olihan hän näet kirkkoväärtin tytär, joten se ei ollut kovinkaan ihmeteltävää jos hänen tyttärensä käy koulua.

No niin. Kun Hookana ja Helena leikkivät yhdessä, niin esitti Helena, että leikittäisiin koulua. Poika suostui siihen, silmät innostusta hehkuen. Helena oli opettaja ja Hookana oli oppilas. Helena opetti Hookanalle kirjoitus-, luku- ja laskutaitoa, jotka pystyivät pojan mieleen kaikki. Ja kun tämä pikkuopettaja huomasi että hänen oppilaansa oppii niin hyvin, niin oli tyttö siitä äärettömän iloinen. Hän teki tietämättään siunauksellista työtään tuota halveksitun suvun poikaan nähden. Ne kerrat aina kun he saivat olla yhdessä olivat he olevinaan koulussa. Hookana oppi lukemaan, kirjottamaan ja laskemaan. Tosin se oli kaikki puutteellista laadultaan mutta siemen oli kylvetty hyvään maahan, joka jälkeenpäin tuotti hedelmiä. Hän, Hookana, tuli tunnetuksi heimonsa keskuudessa noiden vähäisten opinaineittensa puolesta. Hän sai opettaa heimoveljiänsä ja sisariaan luku- ja kirjoitustaidossa, joka olikin innostavaa heidän keskuudessaan. Jokainen, varsinkin nuoret, olivat kiintyneet oppimiseen. Tällä tavoin tuli Hookana koko laajalti tunnetuksi heimolaistensa keskuudessa. Häntä kunnioitettiin ja ylistettiin kuten korkeamman opin saavuttanutta konsaan...

Toivottu kevät saapui.

Kesälinnut riensivät kesäksi pohjolaan. Lehti puhkesi täyteen teräänsä, talven hyiset kahleet olivat murtuneet. Niinkuin virkoo luonto eloon kesän tullen, niin samoin virkoo myös ihmismieli. Kauniit toiveet täyttävät maamiehen mielen nähdessään kylvönsä oraalla. Kauniit ja suloiset ovat myös nuorten toiveet: Mieleen muistuu kesäiset karkelot. Virkistyy mieli illan tullen, huolimatta väsymyksestä päivätyön jäkeen. Tavata sulho, morsian, mielitietty, eli muu ystävä, on virkistävää. Huolet haihtuvat karkeloissa, armaan kera tanssiessa, semmoista on nuoruus. Elämän auringon noustessa yhäti korkeammalle, Jokainen tahtoisi saavuttaa toivomansa päämäärän. Hymyillen katselee luontoäiti lapsiaan ja tahtoisi heille parhainta. Mutta elämän ura ei aina mene toivomusten mukaisesti. Silloin kun elämän kirkas aurinko loistaa korkeimmillaan näemme yhtäkkiä sen peittyvän paksujen pilvien taa... Se lamaannuttaa kaikki toiveet. Se pirstoo sielun kirkkaan elon. Se tekee ihmisistä heikkoja, joilla ei ole enää vastustusvoimaa, he lankeavat. Ja langenneen elämää ei enää koskaan valaise aurinko, joka on samaa kuin elämän loppu. Sillä eihän ilman aurinkoa mikään kasva eikä viihdy, vaan kuihtuu ja lakastuu.

Hookana tahtoi tavata Helenaa, joten lähetti uskotun mustalaisveljensä viemään kirjetietoa ensin ennenkuin saapuu. Poika tuli juosten kirkkoväärtin taloon ja haki Helenan, jolle pisti kirjelipun. Sisältö oli seuraava: «Armas tyttöni, tahtoisin nähdä sinua. Olen niin kovin ikävöinyt hetkeä jolloin saisin nähdä sinun sinisilmäsi — ne ovat aina sieluni sisimmässä pyhätössä lempeän hymyilevinä. Ne antavat minulle rohkeutta lähestyä aivan luonnollisesti. Tahtoisin sen toteuttaa viipymättä. Se pitkä talvi, jolloin olin aivan pitäjän toisessa laidassa, oli yhtä pitkä kuin loppumaton ijankaikkisuus. Sano nyt armas, missä kohtaamme? Lähetä vaikka pari riviä tämän pojan mukana, johon voit täydellisesti luottaa. Se tekee tuon pikku hupakon äärettömän onnelliseksi, jos joku häneen luottaa. Hänessä on paljon hyvää ja kaunista, joten kunnioitan häntä, vaikka hän on vielä melkein lapsi. Kun olisit nähnyt hänen silmänsä silloin kun hänelle annoin tämän luottamustoimen kirjeenkantajana, niin et olisi voinut olla nauramatta. Semmoisen asennon otti kun lähti sinne. Silmät hehkuivat ilosta kuin vaan semmoisen, joka pääsee miehiseen toimeen. Kunnon poika.»

Kun Helena luki kirjeen, niin oli hän vähällä suudella kirjeen tuojaa. Niin iloiseksi hän tuli. Vihdoinkin on tullut tilaisuus tavata ystävä, jota on niin kaivannut. Hän käski pojan odottaa siksi kunnes kirjoittaa vastineen. Poika seisoi kuin mikäkin lähetti ovipielessä, pidellen hattua käsissään. Kun kirje oli valmis, niin haki hän paperipussillisen makeisia pojalle, joka ne kätki kauhtanansa sisälle ja lähti hyppien takaisin. Helena määräsi kohtauspaikaksi metsälammin. Sanoi siellä olevan kaikista rauhallisimman paikan. Sielläpäin ei paljon liiku kukaan päivälläkään, saati sitten öiseen aikaan. Helenan mieli oli keveä ja iloinen kun hän toimitteli talousaskareita autellen äitiään. Hänen ei ollut pakko puuttua askarteluun, mutta se oli hänelle niin mieluista, ettei aika muuten olisi kulunutkaan. Jälkeen iltasen olivat palvelijat vapaana. Mutta kukaan ei halunnut vielä mennä maata, joten kukin riensi luonnonhelmaan nauttimaan edes hetkeksi vapaudesta. Kylän nuoriso kokoontui jonnekin aholle eli kalliolle pitääkseen nuorisoleikkiään. Siellä laulettiin, naurettiin, tanssittiin ja ilakoitiin, kunnes satakielikin lakkasi lirittämisensä — oli sydänyö. Levolle laskeutui luonto majesteetillisen tyynenä ja kauniina — siis «kotiin» oli kaikkien yhteinen mielipide. Luonnon pyhää rauhaa ei enää häirinneet laulut ei soitot, kaikki nukkui. Illan tullen kun kaikki olivat menneet omille teilleen kirkkoväärtin talossa, niin meni Helena vaateaittaansa pukeutumaan. Hän puki itsensä tuttuun kansallispukuun, sillä hän tiesi Hookanankin pitävän siitä puvusta enimmän. Hän päästi vahvat palmikkonsa irralleen ja sitoi punaisen nauhan päänsä ympäri, joka oli helmillä koristeltu. Kun hän vilkasi peiliin, niin huomasi hän, kuinka hyvin koko puetus sopi hänelle. Hän sulki aittansa oven ja hiipi salaa pois karjapihan kautta, ettei kenkään häntä huomaisi. Keveästi nousi jalat kun hän riensi kohtauspaikalle. Hauska oli kulku, vaikka vain yksin... Lammen toinen ranta oli jyrkän kallion peittämä. Vastainen ranta oli lakea, jonne Helena asettui.

Tyyni on lammen pinta,
kirkas, kaunis kuvastin.
Rauhaton on ihmisrinta,
jossa aallot lakkaamatta loiskivi.

Helena istui matalalle kivelle joka oli aivan veden rajassa. Hän silmäili ympärilleen näkemättä kuitenkaan ketään. Vähän kauempana näki hän sorsaparia, jotka tietenkin vartioivat pesäänsä. Siellä tiheässä kaislikossa se varmaan oli, koska ne näkyivät pysyvän liikkumattomina kaislikon reunassa. Valkoiset lummeet olivat auenneet, ikäänkuin nähdäkseen kesäyön tyyntä kauneutta. Ne olivat lumoavan kauniita nyt. Ei Helena ollut niitä ennen niin viehättäviksi luullut, kun näki niitä järven syvissä lahdelmissa leijuvan päivisin. Mutta nyt näyttää kaikki niin kauniilta, ettei hän voinut olla huudahtamatta: Luojani! Kuinka kaunis on sinun maasi ja taivaasi! Kuinka ehtymätön on sinun antellas kätesi. Mutta me ihmiset sen väärin käytämme. Eihän ole sinun tahtosi, että toiset ihmiset saavat vapaasti hallita kaiken, jotavastoin toisilla ei ole mitään. Eihän se ole sinun tahtosi — eihän? Hän kuuntelee, eikö odotettava jo tule. Ei mitään kuulu. Missä viipyy hän?

Helena hyräilee hiljaa erästä laulua, johon kaiku vastaa:

Vehreät vetten rannat,
ja tyyni kesäyö.
Ne luo kuvat kaunihimmat,
kirkkaan taivaan, tähtivyön.

Kun hän luo katseensa lammen vastaiselle rannalle, niin huomaa hän siellä kallionkukkulalla seisovan ihmisolennon. Hän ensin säpsähtää, mutta sitten hän kuiskaa itsekseen: Se on hän.

Yö oli niin valoisa että saattoi erottaa yksinpä erilaiset väritkin. Helena huomasi punaisen liinan Hookanan kaulassa niinkuin hänellä oli aina tapana pitää. Hän seisoi siellä avopäin ja näytti hän jotain miettivän, koska seisoi niin liikkumatta. Niin oli ollutkin asianlaita, että poika mietti. Kun Hookana saapui kalliolle, niin näki hän Helanan istuvan raunnan vastaisella puolella. Hän oli juuri antamaisillaan merkin saapumisestaan, mutta kun hän kuuli työn laulavan, niin jäi hän sitä kuuntelemaan, häiritsemättä häntä. Hookana pyhitti näkemänsä ja kuulemansa, ottamalla hatun pois päästään. Kaikki kätki hän herkkään sieluunsa. Kaikki näytti nyt niin lumoavan kauniilta, ettei raskinnut häiritä hetkeen aikaan äänellään eikä liikunnallaan luonnon hiljaisuutta. Hänestä näytti Helena enemmän sadun kaunottarelta vaaleine pitkine hiuksineen kuin luonnolliselta ihmiseltä. Kuinka kauniisti kuvaa lammen tyyni pinta hänet siinä rantakiveilä istuessaan. Näitä kaikkia ihaili ja ajatteli tuo lämmin sydäminen tumma poika. Hän alkoi laskeutua alas kallionrinnettä. Risut rasahtelivat kun hän kulki kuivuneitten pensaitten lävitse, eikä kulunut kauan kun hän oli armaansa luona. Hookana oli Helenan mielestä tänä iltana kauniimpi kuin koskaan ennen. Hänen tummat silmänsä muistuttivat tähtiä keskiyössä. Ja kaunis kihara tukkansa oli huolellisesti kammattu. Hänen solakka ja suora vartalonsa lisäsi kauneutta, joten ei ole ihme jos tyttö häntä ihaili.

(Jatk.)

Kaulakasvannainen parannetaan

Kaikenlaatuiset kaulakasvannaiset (goitre) poistetaan ilman veistä ja lääkkeitä. Ellei tuloksia ilmaannu määrätyssä ajassa, palautetaan rahat mielihyvällä ilman muuta.

Kirurkiset leikkaukset kaularauhasten poistamiseksi enemmän vahingoittavat kuin hyödyttävät potilaita, sillä ne jättävät potilaan äärimmäisen hermostuneeseen tilaan ja aiheuttavat sydänvikaa jossakin muodossa.

Olkoon sairautenne mitä laatua tahansa, niin tulkaa siitä ilmaiseksi neuvottelemaan.

Tri P. J. Wentworth

236 BAY STREET, PORT ARTHUR, ONTARIO, CANADA.

(Tri Wentworth itse.)

124 EAST SUPERIOR STREET, DULUTH, MINN. U. S. A.

(T:ri Bean, Mgr.)

KENTTÄJUHLAT

Pike Laken rannalla osaston kentällä

Ohjelma on monipuolinen ja runsaasti.

Soittoa ..... Soittokunta
Laulua ..... Sekakuorolta
Runo ..... N. Terho
Laulua ..... Alma Reipas

Urheilua naisilta ja miehiltä.
Hyvä ravintola.

HUVITOIMIK.

Antakaa meidän puhdistaa vaatteene. Värjärit ja kuivana puhdistajat.

Sudbury Dye Works
Phone 520

Nipigon paakari

Olisi sitä nyt tarjolla leipää Nipigossakin, jota suosittelen yleisölle. Säästääksenne junamaksuja linjoille voitte tehdä tilauksenne Nipigon paakarista, jossa on tarjolla kovat leivät («haartekit») ja korput sekä lämpöiset pisketit.

K. A. LESPI
Nipigon, Ont.

S. SLOTNICK

So. Porcupine, Ont.

LIHAKAUPPA JA RUOKAKAUPPA.

Kalaa ja kasviksia y. m. Erikoisesti Suomalaisten tavaroita. Myöskin kaikkea lajia tupakkaa ja paperosseja.

OSTAN

Pajunparkkia suuremmissa ja pienemmissä osissa täällä ja Naughtonissa.

Huomatkaa! Kaikki suuremmat lähetykset tehtävä vasta elokuun lopussa Naughtonin asemalle, syystä kun muutan liikkeeni syyskuun 1 päivä Matti Mäensivun entiseen paikkaan.

OLAVI PENTTINEN,
Nahkuri
Whitefish, Ontario

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA!

ERI PAIKKAKUNTAIN UUTISILMOTUKSIA

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyväsä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Ains päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

Olen muuttanut liikkeeni takaisin Sudburyyn ja teen työtä 9 Lisgar St.

H. Kauhanen.

Jacob Järvis
Asioimisto
Box 1181, Sudbury, Ont.

Kahvila ja Ruokala avoinna päivittäin. Tuoreet leivät ja kahvit. Elm ja Lisgar katujen kulmassa, Mrs. H. Yackman, Sudbury, Ont.

Muutto- ja kaikenlaista kuormaajoa tekee F. N. Johnson, konttori yhdessä Sudbury Coal Companyn kanssa. Phone 234 ja 821.

COPPER CLIFF, ONT.

Tarkastakaa filminne ja lähettäkää parhaimmat suurennettavaksi A. Niemi, Box 127, Copper Cliff, Ont

Valokuvia. — Välitän raamia ja suurennuksia. Työ ensiluokkainen. A. Niemi, Box 127, Copper Cliff, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee poikkitaloa vastapäätä, 56 Palsam Str. J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Timminsin hauskin paikka on Junellin makeiskauppa 65—4th Ave. Virvoitusjuomia, kaikenlaisia makeisia ja tupakkaa aina saatavana.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.

I. S. Salo, 17 Johnson ave.

J. Arnion lihakauppa, 319 Bay St., Port Arthur, Ont.

Casey-Shaw Lbr Co

Kaikenlaista lautatavaraa, sahamyllytyötä tehdään. Höylättyjä ja höyläämättömiä lautoja ja rakennustarpeita joka lajista.

Phone 452 Sudbury, Ont.

Nickel Cityn Kauppakoulu

Sudburyn parhain kauppakoulu.
Neljälle kymmenelle oppilaalle hankittu työpaikat viimeisen vuoden ajalla.
Opetusta kaikilla liike aloilla.
Jatkuvia kesä luokkia.
Kysykää johtaja **Botsford'ilta** hintoja, y. m. Postiosote: Box 609. Puhelin 505. Sudbury.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Halutaan tietää

Hellen Saasta pyydetään heti ilmottamaan nykyisen osotteensa **Karjalan Toimistoon.** Hänelle on Venäjältä kirje, jota emme saa meille annetun osotteen mukaan hänelle toimitetuksi. Soviet Karelia Relief Commitee, 110 W. — 40 Street, New York, N. Y.

Kalle Poukaman SAUNA

Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna perjantaina ja lauantaina. — Phone 457.

Sudburyn uutisia

Werner Sainio, olkaa hyvä ja käykää Vapauden konttorissa.

Vapauden johtokunnan kokous pidetään keskiviikon, elokuun 2 p. illalla konttorissa. Erikoisen tärkeä asia, joten jokaisen jäsenen on ehdottomasti saavuttava.

Lauantai illan lavatanssit pyydämme vielä jokaisen pitämään mielessään. Silloin jokainen luonnollisesti rientää Pike järven rannalle viettämään iltahetkensä luonnon helmassa, rattoisassa tanssin pyörteessä.

Ne kenttäjuhlat, jotka viime sunnuntaisen huonon sään vaikutuksesta epäonnistuivat, pidetään nyt kuitenkin ensi sunnuntaina ja esitetään siellä se ohjelma, joka viime sunnuntaina jäi pitämättä. Kööri muun muassa harjottelee tulisella kiireellä laulujaan tilaisuutta varten. Myöskin olen kuullut vihjausta, että siellä tulisi olemaan soittokunta ja monta muuta arvokasta ohjelmanumeroa ja urheilua, luonnollisesti palkintojen kanssa. Sitten se heipparallaa, siinä sitä onkin oikein ilon pilleriä, jota voivat vanhemmatkin nauttia hyvällä menestyksellä, nuorista puhumattakaan. Muistakaapa jokainen vetäytyä silloin Pike järven rannalla olevalle osaston kentälle.

Suuri rosvous lähellä Conistonia.

Maanantai aamulla tapahtui Sudburyn piirissä laatuaan niin huomattava rosvous, että sellaista ei ole tapahtunut moniin vuosiin. Tapauksen kulku on lyhyesti kerrottuna seuraava:

Kun Mond Nickel komppanian palkanmaksu miehet W. McDonnell ja H. Stevenson klo 8.30 ja 9 välillä aamulla olivat palaamassa Conistonissa olevasta Commercen pankin haarakonttoorista, useita kymmeniä tuhansia dollareita sisältäväin rahalaukkujen kanssa, ollen rahat aijottu komppanian työläisten palkkojen maksuksi, hyökkäsi kolme piiloutunutta naamioitua miestä yhtäkkiä heidän eteensä ja revolverien ollessa ojennettuina, vaativat palkanmaksajia nostamaan kätensä ylös. Stevenson, jonka kädessä oli noin $3,600 dollaria pienempiä seteleitä ja hopearahaa sisältävä laukku, tekikin kohta työtä neuvottua ja kohotti kätensä. Rosvot kiinnittivät huomionsa Stevensonin huostassa olevaan laukkuun ja ottivat sen häneltä. Sillävälin kuitenkin McDonnell, joka muuten oli yksikätinen mies, ei liiaksi hätäillyt ja ehti rosvojen huomaamatta pudottamaan laukun pitkään kasvavaan heinään, jonka jälkeen vasta kohotti ylös kätensä. Hänen kantamansa laukku sisälsi noin 25 tuhatta dollaria, joka säilyi rosvoilta huomaamatta. Rosvot poistuivat niinollen vain tuon pienemmän rahasumman sisältävän laukun kanssa. Mennessään he ampuivat vielä pelotuksekssi, ja vähän ajan kuluttua pääsivät piiloutumaan.

Miehet antoivat kohta rosvouksesta hälyytyksen, mutta ainakaan vielä ei rosvoista ole vähintäkään tietoa. Useita henkilöitä on pidätetty, mutta kuulustelun jälkeen laskettu vapaaksi. Rosvoja etsitään edelleen.

Eri paikkakunnilta

WABIZIGI, ONT.

Aikaisemmin on piiritoimikunnan taholta ilmoitettu, että Martin Henrikson saapuisi puhumaan Wabizigiin. Nyt kuitenkin puhujan pyynnöstä tuo puhetilaisuus peruutetaan ja puhuja kehoittaa wabizigiläisiä saapumaan Beaver Laken osaston haalille sinne ilmoitettuihin puhetilaisuuksiin.

WEBSTERS CORNERS, B. C.

Nyt on jehova pahalla päällä koska ei anna vettä ollenkaan, kulvuus tekee tuhojaan kantofarmarin pikkuviljelyksille ja tukkiparoonit polttavat puolen Canadan metsistä ja savua on niin ettei tahdo nähdä eteensä, mutta välipa sillä, puutavaralla on huono menekki ja työttömiä paljon, saahan siinäkin jotkut nälkäpalkoilla töitä kun vatsii paroonien omaisuutta ja kuvernementti maksaa palkan. Mutta mistä kuvernementti kiskoo nuo varat? Juu meiltä ne kiskotaan, meidän pitää käydä sammutustöissä ja maksaa vielä vahingot. No niin, onhan minulla muutakin pakisemista.

Juhlia meillä on ollut tuhkatiheään. Vietimme kymmenvuotisjuhlaamme ja juhannuksen juhlaa vietimme myös. Tämä juhannusjuhla oli hauska sillä meille tuli yllätys sen yhteydessä. Paikkakunnan melkein vanhimpia nuoria miehiä oli hommannut itselleen emännän ja vielä vanhasta maasta. No niin, tässä ei ole muuta sanomista, toivomme heille kaiken hupaisempaa ja onnellisempaa vaellusta minkä työläinen voi toivoa täällä taistelun tuoksinnassa itselleen. Sitten on mainittava, että tämä Suomesta tulija oli lähtenyt matkaan täysillä papereilla ettei tarvitse jälestä kirjotella. Jäljennös hänen todistuksestaan kuuluu:

Todistus.

Pyynnöstä täten todistamme ettei vuokraajan tytär Aina Amberg ole kuulunut mihinkään Suomen työväestöä vastustavaan järjestöön ja ei ole yksityiselämässäänkään koittanut vastustaa työväenliikettä, vaan on kaikin puolin käyttäytynyt inhimillisesti työläisiä kohtaan.

Bertteli, toukokuun 30 päivä, 1922.

Kustaa Wennerström Harne Kivelä
Puheenjohtaja Sihteeri.
Osaston leima.

Otteen oikeaksi todistaa Websters Cornersin tutkijakomitean puolesta J. Lahti.

Niin, meillä on ollut paljon touhua vaikka onkin ollut kuuma ja savua. Pyhäkoulu on täydessä menossa ja siellä valmistellaan parhaillaan monipuolista ohjelmaa vasta vietettäviin lasten iltamiin.

Paljon uhrautuvaisuutta kysyy lasten opetus, mutta muistakaa toverit, jos toiset alkavat väsymään, niin toisten on astuttava nurkumatta tilalle. Sellaiset jotka siihen kykenevät. Nuoriso-osaston toiveissa ollaan, siihen on jo kirjoittautunut muutamia, ehkä pieankin pitävät perustavan kokouksen. Tämä homma on yhtä tärkeä kuin lasten koulukin jos tämän paikkakunnan nuoret perustavat vankan seuran itselleen ja toimivat rivakasti ja harjottelevat ruumiillista ja henkistä työtä, niin vuoden perästä voimme toivoa heiltä paljon, sillä tämä nuoriso ei vielä ole vajonnut kaikkiin kapitaalin sivistysrientoihin, jotka tilaisuudet ovat suurkaupungin nuorisolla, että he ihan itse tietämättään luisuavat niin pitkälle, että on melkein mahdotonta pyörtää ympäri. Ehkä lopetan, lisää toiste. En tiedä missä on vika kun ei tahdo saada kuin joka toisen kirjeen perille? — J. L.

Sault Ste. Marien uutisia

Jos häntä taas piirtäisi jonkun rivin täältä rajakylästä, koska on vähän kirjoittamisen arvoistakin ja koska ei ensimäinen töherryksen joutunut paperikoriin.

Niin, en oikein tiedä mistä päästä alkaisin. Mainitsin viime kirjeessäni, että tov. Lampinen lähtee perheineen Karjalaan ja se lähtö on nyt jo tapahtunut. Keskiviikkoiltana 12 p. tätä kuuta kokoontui joukko osaston jäseniä haalille tov. Lampisen läksiäisillanviettoon ja jäsenet toivat tullessaan eväitä, joten ravintopuolikin onnistui hyvin. Ensin ohjelman aluksi laulettiin ja sitten tov. Rossi piti jäähyväis-puheen, jossa mainitsi Lampisen osasta tämän paikkakunnan suomalaisen työväestön yhteispyrinnöihin, joihin Lampinen on innokkaasti ja tarmolla ottanut osaa viimeisen kymmenen vuoden ajan. Yleisö näytti hyvin liikutetulta puheen lopussa ja näkyipä joku kyynelkin joidenkin poskilla puheen loputtua.

Tov. Lampinen vastasi puheeseen muutamilla sanoilla ja sitten kohosi voimakas eläköönhuuto tov. Lampiselle.

Jäsenet olivat lahjaa varten ennemmin jo keränneet varoja ja keräystä jatkettiin haalilla ja päätettiin antaa puhtaana rahana tov. Lampiselle, että hän voi rahan käyttää jonkun muistoesineen ostoon tai mihin parhaakseen näkee. Keräyksen tulos oli kaikkiaan $48.50, josta Lampinen kiitti jäsenistöä ja sanoi käyttävänsä varat välttämättömiin tarpeisiin mitä Karjalassa tarvitaan. Suoritettiin muutakin ohjelmaa sekä vakavaa että humoristista, joten ilta kului rattoisasti ja uhkui toveruushenkeä. Tov. Lampinen lähti 17 p. klo 12 päivällä New Yorkiin, josta matka jatkuu valtameren yli ja asemalle kokoontui noin 30—35 toveria ja toveritarta sanomaan viimeiset jäähyväiset ja onnentoivotukset. Ja niin se Lampis-pappa lähti, joten ei muuta kuin lykkyä pyttyyn ja onnea matkalle.

Lauantaina 15 p. oli kukka- ja pääsketti-iltamat Neuvosto-Karjalan hyväksi, joista oli tuloja kaikkiaan $43.80 ja menot pois laskettuna jäi puhtaaksi noin 35 dollaria, joka tilitettiin Lampiselle, joka vuorostaan tilittää ne Karjalan komitealle New Yorkissa.

Kokousasioita. Osaston kokouksessa 16 p. heinäk. keskusteltiin seuraavista tärkeimmistä asioista: Uutena jäsenenä yhtyi Evert Harju, jonka kokous lausui tervetulleeksi joukkoon.

Lastenkoulun opettajisto toi esille että lastenosasto on perustettu Sanna Kannaston ohjeiden mukaisesti joka tulee toimimaan alaosastona ja kokous velvoitti opettajiston tarkistamaan ja laatimaan entiset Ihanneliiton säännöt lastenosaston toimintaa vastaavaksi ja tuomaan ne osaston kokoukseen hyväksyttäväksi. Siis kaikki vanhemmat, lähettäkää lapsenne lastenosastoon oppimaan, sillä siellä tullaan jatkamaan Ihanneliiton alkamaa työtä, nim. pidetään koulua ja harjotetaan lapset käytännölliseen osastotoimintaan, joka on hyödyksi tulevaisuudessa, sillä joskus se aika meistäkin jättää ja silloin täytyy olla nuorta voimaa valmiina täyttämään rivit. Siis kaikki lapset mukaan.

Kokouksessa tuli myös esille, että pidetäänkö osaston puolesta tutkijakomiteaa yllä kun OBU kannatusyhdistyksen edustajat siitä eroaa ja kokous päätti että pidetään komitea vielä koossa osaston puolesta ja täydennettiin sitä vielä kahdella jäsenellä ja valituiksi tulivat John Nelson ja Evert Erkkilä.

Siinä olivat tärkeimmät kokousasiat, paitsi että Heikki Hill ja selmi Koskela valittiin laatimaan vastaus OBU:n yhdistykselle tutkijakomitean asiassa.

Tämä tutkijakomiteajuttu kaipaa hieman selvitystä, sillä se menettely mitä kannatusyhdistyksen taholta on yritetty ajaa takaa on aivan härkäpäistä mielettömyyttä josta ei minun aivorustingillani oteta kovinkaan paljon selvää, sillä niin sekaset ovat ne vaatimukset joita sieltä tuodaan esille. Ajatelkaa, he vaativat että eroitamme osastosta semmoisen jäsenen joka ei ole osaston jäsen ja myöskin sellaisen jäsenen joka ei ole pienemmälläkään tavalla tehnyt mitään rikosta työväenliikettä kohtaan ja jota ei kukaan voi tulla rehellisellä mielellä väittämään. Edelleen sanotaan että ellei näihin vaatimuksiin suostuta niin OBU kannatusrengas vetää edustajansa pois tutkijakomiteasta.

Otappa tuosta nyt sitten «fiftiintuu».

Minun mielestäni tämä on vain sitä että kun ei ole mitään hyökkäyskeinoa enää jälellä, niin täytyy kuitenkin hyökätä ja hyökätessä tarvitaan aseita vaikka vaan huonompiakin kunhan vain jotakin on jonka syyllä voi rähjätä ja suurta ääntä pitää. Ja se niillä taitaakin olla pääasiana. Luulisi jo sentään että tänä päivän löytyy muutakin tehtävää työväenliikkeessä eikä vain turhanpäiväistä rähjäystä tämmöisistäkin asioista. Mutta eihän mailma olisikaan mikään mailma ellei siinä ole kaikenlaista niinkuin kiinalaisen «chop sueyssa».

Siis antaa mennä vaan kylläkai asiat joskus selviää, niin että ei työläiset keskenään taistele, vaan yhdessä ja yhteistä vihollista vastaan joka on kapitalismi ja kapitalistinen järjestelmä. Toivotaan kuitenkin ja toivossa on hyvä elää, kuten sanotaan.

Meinasin unohtaa että on sitä joskus lopetettava tai muuten ei jää tilaa muille lehdessä, paitsi jos tämä joutuu paperikoriin. Siis taas kaikki tällä kertaa.

«Paksupää».

Mutta sittenkin unohdin mainita että sihteerimme tov. A. T. Hill poikkesi täällä Soossa ja puhui 20 p:än illalla. Kuulijoita oli noin 70—80 ja olivat kaikki tyytyväisiä koska puheen johdosta ei syntynyt mitään kysymyksiä. Puheen jälkeen tehtiin kyllä kysymyksiä, mutta ne eivät koskeneet puhetta. Tilaisuudessa kerättiin kolehti Venäjän nälänhätäisten hyväksi joka tuotti $15.95, josta kiitos lahjoittajille.

Sama.

Raportti

Neuvosto-Karjalan vaate-keräyksestä Sault Ste Mariessa:

42 kpl. Miesten palttoja
28 naisten palttoja
216 naisten ja lasten vaatteita
17 Miesten alusvaatteita
12 miesten päälyspaitoja
44 villatakkeja
49 naisten villalakkeja
67 miesten lakkeja
7 miesten liivejä
18 miesten housuja
4 sukkia
8 paria kintaita ja 45 paria kenkiä.

Työkaluja
3 kpl. Isoja sahoja
6 pieniä sahoja
9 kirveitä
200 paunaa kaikenlaisia sepän työkaluja.

Tavaroita oli kaikkiaan 1080 paunaa ja ovat lähetetyt New Yorkiin Karjalan komitealle.

Keräyskomitea pyytää lausua kiitokset kaikille lahjoittajille.

Keräyskomitean puolesta
Selmi Koskela.

Sault Ste Marien terästehtaalta. Täältä niinsanotulta ratakiskotehtaalta ei näe koskaan minkäänlaista pakinaa lehden palstoilla, vaikka täälläkin työskentelee lähes seitsemänkymmentä suomalaista. Luullakseni se on syy siinä että eivät kirjota mitään lehteen, koska he ovat enemmäkseen niitä herran viinamäen työmiehiä, koska heille ei tule edes puoluelehtiä kuin 19, joista loput ovat joukkoa joka ei vielä tiedä edes sen vertaa työväen liikkeestä, että tilaisi välineen joka aina selvittää tilannetta mihin työväenluokka joutuu jos ei vähän edes käsittele asioita ja hanki tietoja miten on meneteltävä silloin kun tulee se ratkaiseva hetki työläisten ja porvarien välillä. Tietämättömillä työläisillä voi kyllä kapitalistiluokka koota itselleen miljoonia, jotavastoin tietoiset työläiset lyövät alas koko porvarillisen yhteiskunnan. Tälläkin kertaa pitäisi luoda silmäys, että mihin joutuu meidän työmme tulokset, koska teollisuus on niin vilkkaassa käynnissä että on lyöty entinen regortti, joten nyt ollen regortti 1,100.50 tonnia vuorokaudessa ja meidän työläisten täytyy tehdä 28 sentistä ylöspäin tuntipalkalla, jolla on miltei mahdoton pitää itseänsä hengissä siihen katsottuna mitä maksaa ylöspito, koska ei ruoka eikä huonevuokrat ole laskeneet juuri ollenkaan. Palkat on laskettu 35 prosentilla, työpäivän pituus sanotulla tehtaalla vaihtelee 9 tunnista 24 tuntiin, ollen pitempi työpäivä, joten riistetään niin monelta työn saanti kokonaan, toiset joutuen olemaan aina terästehelvetin tulsut selässä. Koska sarastaa se päivä jolloin nämäkin työläiset vaativat oikeuksiaan eikä enää ole valmiit myymään veripisaraakaan uudaspenningeistä. Silloin kun työläiset ovat tietoisia he vaativat paremmat palkat ja lyhemmän työpäivän. En tarkoita sitä, että pitäisi järjestyä sellaiseen unioon kuin on täkäläinen OBU, että jäsenet puhuvat palkkain alennuksesta niillekin työläisille jotka vielä ammattiunion avulla ovat voineet pitää palkkansa entisellään ja heidän renkaalaisensa työskentelevät alennetuilla palkoilla. Mutta perustaa tännekin puolue, joka on selvillä teollisuusunionismin periaatteista ja jossa toimii sellaiset henkilöt, joiden nimet eivät ole vielä missään kunnialistoilla (rästiluettelossa), jonka periaatteet eivät sodi vastaan Kolmannen Kansainvälisen periaatteita. Täten luodaan yhteinen rintama.

Sitten lopuksi vielä teille Workers puolueen jäsenet, ottakaa huomioon jokainen sopiva tilaisuus vapaa-aikoina ja työnne lomassa, että kehotatte jokaista toiskielistä jos hän on mitä kansallisuutta tahansa, yhtymään Workers puolueeseen ja tilaamaan itselleen Worker niminen puoluelehti, se on väline joka pitäisi tulla joka kotiin.

Sitten suomalaisille pitäisi tehdä selväksi miten tärkeätä olisi jokaiselle työläiselle sellainen väline kuin on Vapaus, että jokainen tilaisi itselleen sen. Se on ainoa agitatsiooniväline meidän suomalaisten keskuudessa Canadassa. Ajatelkaa toki sen verran, että minkälaista lehteä kannatatte ja luette, sitten vielä saa sen hyvän kynän jolla voi piirtää ajatuksensa julki toisille työläisille. Siten saadaan lehti aina monipuolisemmaksi ja enempi seuraamaan meidän asioitamme mitä useampi kynä niitä piirtää. Soossa on kyllä paljon asiamiehiä jotka mielihyvällä tilaavat lehden teille ja erittäin kuuluu olevan Väinö Lehdellä aina kuittipuuka taskussa ja mallikynä nähtävänä, että ei tarvitse epäillä eikö se ole mainio kynä ja se lehti joka tulee kolmasti viikossa vielä parempi.

Esa.

TILATKAA VAPAUS!

MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 532

Siistejä huoneita saatavana.

COLONIAL HOUSILTA

saatte ruokaa ja ruumia öitä viettää, viikottain ja yhdeksi yöksi.

Omistaja
Chas Tuumanen
Sault Ste Marie, Ont.
874 Queen St.

Fort William, Ont.

Sitä on niin hauska tulla kotiin, kun emäntä on hyvällä tuulella, mutta hän ei ole hyvällä tuulella ellei teillä ole Koti Leipomon maukasta ruisleipää jota hän voi tarjota ruokaillessanne. Kysykää «Kotileipää» ajuriltamme joka kiertää kaksoiskaupungeissa joka päivä, häneltä saatte mitä haluatte.

Kovaleipä-, korppu ja pehmeäleipä tilaukset suoritetaan huolella kaukaisempiinkin kolkkiin. Jos ette käytä leipäämme tehkää koetilauksenne nyt osotteella:

Home Bakery Co.,
740 Simpson St.,
FORT WILLIAM, ONTARIO

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 194

Uusi kauppa! Uudet tavarat! Uusi järj
On ehdottomasti edullisin teille, tehdä ostoksenne

INTERNATIONAL GROCERY STORESSA

Monipuolinen varasto kaikkia ruoka- ja sekatavarakaupan le kuuluvia tarpeita, joita vaihdamme farmarien tuotteisiin lähetykset toimitetaan erityisellä huolella, nopeasti ja täsmäll Kauppa, jossa kuluttajat enemmän hyötyvät!

INTERNATIONAL GROCERY STORE
292 Bay Street. Puhelin 305 Port Arthur,

Uusi Suomalainen Luonnon Parantol

on nyt avoinna Sault Ste. Marie, Mich. Parannustavat: höyry, sähkö, selkäranka ja yleisruummiillinen adjustaus, r järjestelmä j. n. e., j. n. e.

Kirjoittakaa osotteella:

Dr. Hannula,
(Hickler House)
Corner of Portage & Johnstone, Sault Ste. Marie,

H. EDWARDS

General Merchant. Nairn Centre,

Ruokatavaraa, Rautatavaraa ja Rehuja. — Bell Telephone C

"TAYLORS"

ERIKOISUUKSIA

Marmelaadia kannuissa, 4 paunan kannu	.90
Laatikko omenia	$3.75
Silliä tynnyreissä	$1.50
Kaalia, pauna	.08
Vihreitä kahvia 3 paunaa	$1.00
Anjoviksia kannu	.40

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

Twin City Bottling Works

valmistaa parhaimmat virvoitusjuomat kaksoiskaupungissa, käyttäkää aina niitä. Erikoisesti suosittelemme Pine Apple Juleppia. Ulkolähetykset tehdään huolellisesti ja nopeasti.

V. TUOMI & K. MERIKALLIO,
omistajat.
819 Minnesota St.,
Phone So. 2100.
FORT WILLIAM, ONT.

GEORGE M. MILLER

LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.
Burns—Silverman Block
Konttori Regent teatterin yläkerrassa.

Suomalainen tulkki konttorissa
Phone 186 P.O. Drawer 360
SUDBURY. ONT.

Shub Bros.

Butchers and Grocers
74---4th Ave.,
Timmins, Ontario.

Ordereita haetaan kotoa ja lähetetään nopeasti.

Tuoretta lehmän ja vasikan lihaa joka päivä.

SUOMALAINEN

Piiraisen ja Oksasen

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

Dr. L. A. JOHNSON

SUOMALAINEN
Hammaslääkäri
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Beach 5918.

WHITEN APTE

Meillä on suuri varasto ka sia Suomalaisia lääkkei

Meillä on suuri varast mannin Kodak valokuvat ta, filmejä ja kuvaust Me voimme kehittää film kuvanne. Hintaluettelo j tyskirjasemme lähetetään ti postissa pyydettäessä.

Osoite:
295 Bay St.,
Port Arthur,
A. C. White, S. L
Omistaja. Asioi

HUON

Olemme avanneet ruok kaupan jossa palvelemme huolellisesti. Hinnat ov vemmat mitä ennen olette neet maksamaan täällä. nattakaa omaa liikettänne.

Parrat ja tukka ajetaa samassa paikassa. Työ linen ja maksu halpa.

Hiltunen ja H
Omistajat
FINLAND, ON

PARHAAT JA T REIMMAT

hedelmät ja kasvikset saa ostamalla M. J. Homsyn ta vastapäätä Markettia. lemme suomalaisia osta mielihyvällä. Tulkaa kat varmaan tulette tyydytett reilla kasviksilla ja hedel me.

M. J. HOMSY,
52 Borgia St., Sudbur

A. H. BEATH

Vanhin ja luotettavi

JUVELI-KAUP
SUDBURYSSA

KORJAUSTYÖT TAAT

50 Durham St. SU

Dr. H. STIT

Hammaslääkäri.
Sudbury,
Samassa rakennuksesa ku
Koljonen

A. D. MELDRU

Lakim. ja yleinen Nota
Nova Scotia Pankin rake
59 Durham St., Sudbur

WASHINGTON C

(Elm Streetillä.)
Suosittelee maukkaita ruo
Käykää tutustumassa.